

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZEŚKIEJ

GŁOS LUDU

SOBOTA 5 GRUDNIA 1998 ROKU

TEL./FAKS (069) 66 07 252

NR 145 ♦ CENA 4,- Kč

Pogotowie strajkowe w OKD

OSTRAWA (r) - Związki Zawodowe w spółce akcyjnej Kopalnie Ostrawsko-Karwińskie (OKD) ogłosiły wczoraj pogotowie strajkowe, ponieważ zarząd spółki zamierza wypłacić pracownikom OKD tylko 50 proc. wcześniej uzgodnionych dodatków na święta Bożego Narodzenia.

Związkowcy uważają decyzję zarządu za rażące naruszenie umowy zbiorowej. O dalszych krokach, na wypadek niewypłacenia całości dodatku świątecznego, zdecydują górnicy związki zawodowe w poniedziałek.

ŚRODKI PRZEKAZANO
DWOM POLSKIM SZKOŁOM

Fundacja rozwiązana

ORŁOWA (h) - Fundacja Liceum im. Juliusza Słowackiego w Orłowej została rozwiązana. „Zdecydowaliśmy się na ten krok w związku z tym, iż zgodnie z najnowszymi przepisami na koniec fundacji musi być co najmniej pół miliona koron” - powiedział „GL” prezes orłowskiej fundacji, Marian Jędrzejczyk. „Uznaliśmy, że zgromadzenie takiej sumy jest w naszej sytuacji nierealne. Działania mające na celu sprowadzenie z powrotem do Orłowej polskiego gimnazjum lub wybudowanie w Orłowej nowoczesnej placówki szkolnej nie powiodły się. Osobom, które byłyby zainteresowane zgromadzeniem przez nas materiałów i informacji, chętnie służymy bezdyskusyjną radą i pomocą”.

Niewielką sumę pieniędzy, która z chwilą rozwiązania Fundacji znajdowała się na jej koncie, postanowiono ofiarować polskim szkołom w Orłowej-Lutyń i Lutyń Dolnej.

MAREK MOKROWIECKI
I KAROL SUSZKA

»Ballady,
romanse i...«
SPOTKANIE Z POEZJĄ
Adama Mickiewicza
z okazji 200. rocznicy urodzin
wieszczka

Spektakl odbędzie się w Czeskim Cieszyńcu, ul. Strzelnicza 28 w Teatryku „Bajka” ZG PZKO, dnia 8. 12. o godz. 18.00. Bilety po 50,- Kč do nabycia w kasie ZG PZKO w godz. 8.00-12.00, 14.00-15.00. Organizatorzy: Biuro ZG oraz Teatrzyk „Bajka” serdecznie zapraszają miłośników poezji Adama Mickiewicza i jej mistrzowskiej interpretacji.

▲ Ivana Wojtyłowa-Guziurowa w roli Marlene Dietrich oraz Małgorzata Pikuś jako Edith Piaf w sztuce Ewy Pataki „Edith i Marlene”.

Fot. WIESŁAW PRZECZEK

OFIARAMI NAPADÓW SĄ (PODOBNO) GŁÓWNI KOBIETY

Ludzi ogarnął strach

BOGUMIN (h) - Na kilka tygodni przed świętami w centrum Bogumina bywa żywo i gwarno do późnych godzin wieczornych. W tym roku jest inaczej. Wieczorami ulice pustoszeją - miasto ogarnął strach.

„Od kilku tygodni podobno mnożą się wypadki napadów rabunkowych, których ofiarami padają przeważnie kobiety” - powiedziała nam mieszkanka jednego z domów stojących koło dworca autobusowego, Jana M. „Ludzie opowiadają już na ten temat całkiem niestworzone rzeczy, fama goni fama, mówi się, że sprawa grasuje całkiem bezczelnie, napada na ludzi przed windami, na schodach... Jeszcze inni twierdzą, że sprawców jest dwóch. Ja już nigdzie nie wychodzę sama po zapadnięciu zmroku”.

Funcjonariusze Straży Miejskiej

POGODA

SOBOTA - Zachmurzenie umiarkowane przechodzące do dużego, przelotne opady śniegu. Temperatura w dzień od -4 do 0 st., nocą od -2 do -6 st. C.

NIEDZIELA - Pochmurno z lokalnymi przelotnymi opadami śniegu. Temperatura w dzień od -5 do -1 st., nocą od -4 do -8 st. C.

ŚWIĘTY MIKOŁAJ, ANIOŁY I DIABŁY UCZĄ ŁOBUZIĄKÓW DOBRYCH MANIER

W dniu św. Mikołaja, który na całym świecie obchodzony jest 6 grudnia, dzieciaki muszą wyjątkowo uważać. Tysiące aniołów i czarnych jak węgiel diabli schodzi wtedy na ziemię, żeby nieposłusznych nauczyć dobrych manier. Niektórzy rodzice cieszą się na ten dzień, ponieważ efekt lekcji wychowawczej trwa czasami i kilka tygodni.

Obok zamówionych domowych wizyt „pana z białą brodą”, spotkania z Mikołajem organizują przedszkola, szkoły, domy dziecka, domy kultury czy domy dzieci i młodzieży.

W najbliższy poniedziałek mal-

chom z czeskosłowackiego przedszkola przy ul. Moskiewskiej rodzice udzielają się w teatryku „Czarodziejska księga” recytować będą wiersze Adama

Mikołajowe szaleństwa

Brzechwy. Wspólnie z Mikołajem oraz przedszkolakami w Hawierzowie-Podlesiu bawili się już wczoraj pezetkaowcy z Hawierzowa-Miasta i Suchoj Sredniej. Mikołaj wraz z workiem pełnym podarunków zapukał też do drzwi polskich przedszkoli w Bystrzycy i Karwinie-Nowym Mieście.

„Program „mikołajkowy” od kilku lat przygotowują w naszej szkole uczniowie klasy 9. Stroje Mikołaja i aniołów zakładają zazwyczaj dzie-

czyny, w stroje diabłów ubierają się chłopcy. Tradycja stała się też, iż uczniowie 9. klas za własne pieniądze przygotowują podarunki dla najmłodszych: pierwszo- i drugoklasistów” - powiedziała nam wczoraj Janina Fierla, dyrektorka PSP w Karwinie-Fryszacie. „W zamian za prezenty dzieci recytują

wiersze, śpiewają i tańczą”. Impreza we fryszackiej placówce odbyła się już wczoraj w godzinach przedpołudniowych. Stodczyce, ufundowane przez „Macierz Szkolną”, otrzymali w tym roku nie tylko wszyscy uczniowie, ale także nauczyciele.

„Mikołajki” organizują też co roku niemalże wszystkie Miejscejskie Koła PZKO i Kluby Kobiet. Z powodu braku funduszy ograniczają się jednak do rozdania dzieciom słodyczy i poczęstunku. Na spotkaniu bawia się jednak wszyscy - maluchy, rodzice, dziadkowie. I to, zdaniem organizatorów, jest najważniejsze. (wak)

- To nie jest święty Mikołaj! To jest Mikołaj z domu towarowego!
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Uczniowie i nauczyciele Polskiej Szkoły Podstawowej w Czeskim Cieszyńcu serdecznie zapraszają wszystkich rodziców, sympatyków i absolwentów szkoły na

Uroczystą Akademię z okazji 200. rocznicy urodzin Adama Mickiewicza

na którą składają się: ● montaż poetycki „Miej serce i patrzaj w serce” w wykonaniu uczniów II stopnia ● bajka muzyczna „Dziękuję Ci, nietoperzu” w wykonaniu uczniów I stopnia. Przedstawienie rozpocznie się o godz. 15.00 i 18.00 dnia 12 grudnia 1998 w Teatrze Cieszyńskim. Cena biletu 50,- Kč dorośli; dzieci i studenci 20,- Kč (bilety do nabycia w szkole lub przed przedstawieniem).

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

B-203

Z PAP-em
DOOKOŁA ŚWIATA

Lato w grudniu

Grudzień rozpoczął się w USA pod znakiem nietypowo wysokich temperatur w Nowym Jorku i na całym wschodnim wybrzeżu, ale i w innych częściach kraju. W północnych stanach, np. w Minnesocie, temperatury osiągnęły w ostatnich dniach 19 st. C, podczas gdy zwykle o tej porze wahają się w granicach trzech stopni. Podobnie jest w Teksasie, Południowej Dakocie i Nebraska.

Wysokie temperatury powietrza sprawiają, że rok 1998 staje się drugim najcieplejszym rokiem w historii amerykańskiej służby meteorologicznej, która rozpoczęła pomiary temperatur na całym obszarze USA w 1895 r.

Jeśli obecny ciepły trend utrzyma się, istnieje szansa, że kończący się rok pobije rekordowy pod tym względem rok 1934.

Najmłodsza matka

11-letnia Cyganka ze wsi Boldogkútfalu została w piątek najmłodszą matką na Węgrzech. Ojciec dziecka ma 17 lat. Młodzi rodzice mieszkają u ojca i matki dziewczynki, razem z czwórką jej rodzeństwa. Najmłodsze z nich ma trzy lata.

32-letni dziadek i 31-letnia babcia są szczęśliwi z powiększenia rodziny, podała agencja prasowa MTI. Cała rodzina utrzymuje się z renty dla osób różnych zasiłków. Rodziną radość zakłóca fakt, że sprawą zainteresowała się policja. Prowadzi ona śledztwo z powodu młodego wieku dziewczynki. Węgierski kodeks karny mówi bowiem, że stosunek seksualny z dziewczynką mającą mniej niż 12 lat to po prostu gwałt, nawet jeśli doszło do niego za jej zgodą.

Czytające pióro

W firmie WizCom Technologies Ltd z Jeruzolimy opracowano elektroniczne „czytające pióro”, które umożliwia osobom cierpiącym na dysleksję prawidłowo zrozumienie pisanego tekstu. Jest to baterijny skaner wielkości futerału na okulary, w którego pamięci znajduje się 200 tys. definicji i który może jednorazowo skanować do stu wyrazów. Ma wbudowany mały ekran, na którym wyświetlają się poszczególne słowa, oraz głośnik, przez który są one odczytywane.

Quicitionary Reading Pen, jak nazwali producenci ten przyrząd, jest sprzedawany obecnie wyłącznie w USA przez firmę Seiko Instruments. „Czytające pióro” zyskało wysoką ocenę m.in. ze strony Joan Esposito, która była przewodniczącą kalifornijskiego stowarzyszenia osób mających trudności z czytaniem. Jednak cena 300 dolarów, jej zdaniem, uniemożliwi jego powszechne wdrożenie wśród uboższych ludzi.

Ekspert oceniają, że w USA liczba dzieci i dorosłych cierpiących na dysleksję sięga blisko 40 milionów.

Wzmożony popyt na sól

Sól kuchenna stała się ostatnio głównym towarem deficytowym w obwodzie mohylewskim (wschodnia Białoruś). Z ogłoszonych w czwartek danych wydziału handlu mohylewskiego urzędu obwodowego wynika, że w ciągu dwóch dni wykupiono na terenie obwodu 200 ton soli. Zwykle w ciągu doby sprzedawano 4,5 tony. Kolejnym deficytowym towarem stały się zapalki.

W związku z kryzysem we wszystkich sklepach na Białorusi obowiązują obecnie limity sprzedaży najbardziej poszukiwanych towarów. W Grodnie masło, cukier i tanie, krajowe papierosy są sprzedawane tylko w soboty. W niektórych miejscowościach władze lokalne wprowadziły kartki żywnościowe.

12 tomów dokumentów

Watykan po raz kolejny zapewnił, że opublikował wszystkie dokumenty ze swoich archiwów dotyczące okresu 1939-45 i nie ma wiadomości o sprawie złota zabranego podczas wojny przez faszystów chorwackich.

Rzecznik prasowy Watykanu Joaquín Navarro-Valls wydał specjalne oświadczenie w tej sprawie. W związku ze stanowieniami Stolicy Apostolskiej zarzutami nieujawnienia archiwów z okresu Holocaustu przypominał, że Watykan opublikował 12 tomów dokumentów ze swych archiwów, dotyczących lat 1939-45. Oświadczył, że poza już wydanymi, innych dokumentów w Watykanie nie ma.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzący z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

»Avion« wraca nad Olzę

PO BRNEŃSKIEJ GOŚCINIE

Któż z miłośników teatru nie znajdywałby «Husy na prowoku»? Zespół działa obecnie w zabytowej kamienicy przy miejskim „warzywniaku”, czyli „Zelnym trzku” w metropolii Południowych Moraw. Kamienica funkcjonuje również jako Centrum Teatru Eksperymentalnego, prowadzone przez dyrektora Petra Orlzlega.

Prezentowane są tu przedstawienia „Husy...”, odbywają się występy gościnne zespołów – w ostatnią niedzielę listopada przedstawił się tu brneński zespół czeskosłowacki „Avion”.

Spektakl „W kawiarni Avion, której nie ma, czyli między Cieszyńem i Brnem” składał się z wierszy, piosenek i skeczów wykonywanych po polsku i w jidysz. Obok Renaty Putzlicher – autorki scenariusza, wierszy i tekstów piosenek – wystąpili aktorzy teatru w Cieszyńu: Lenka Peřák, Gabriela Fabian, Ryszard Pochoř, Sebastian Pawlak, Janusz Laskowski i Michał Siegoczyński. Oprawę zapewnili „Kamraci” i „Trio Zbyska Siwka”. Przepelniona widownia przyjęła spektakl znakomicie.

JUTRO NA ANTENIE

Synagoga i cmentarz

Te dwie tygodniowe kulturowe pamiątki Cieszyna są tematem jutrzejszego repertazu. W programie wystąpią historycy, przedstawiciele bielskiej Żydowskiej Gminy Wyznaniowej, ale także mieszkańcy Cieszyna, którzy byli świadkami splądrowania synagogi na początku hitlerowskiej okupacji i trwającej długie powojenne lata dewastacji cieszyńskiego cmentarza. Niedawne zmiany w polskim ustawodawstwie dają jednak pewną nadzieję także cieszyńskiemu cmentarzowi, o którym mówi się, że założony został już w średniowieczu. Ile w tym prawdy, a ile legendy, dowiedzą się słuchacze jutro o godz. 17.30 na falach UKF Ostrawa 107,3 i Trzynieć 105,3 MHz. (toł)

INFORMATOR

teatr

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYŃ: Edith i Marlene (5, godz. 17.30, gr. B-1). SCENA CZESKA - CZ. CIESZYŃ: Edith i Marlene (5, godz. 17.30, gr. A-2).

kino

ORŁOWA - Wszechświat: Szczęść dni, siedem nocy (5, 6, 7, godz. 17.45). Ratujcie żołnierza Ryana (5, 6, 7, godz. 20.00). KARWINA - Reflex: Dobry Will Hunting (Arktino 5, 6, 7, godz. 17.00, 20.00). Centrum: Mali walecznicy (5, 6, 7, godz. 15.30, 17.45, 7, godz. 17.45). Doberman (5, 6, 7, godz. 20.00). Eks: Godzilla (5, 6, 7, godz. 16.30, 19.00). HAWIERZÓW - Świt: Armageddon (5, 6, 7, godz. 17.45, 20.00). Jumanji (5, 6, 7, godz. 15.30). Centrum: Mała morska syrenka (5, 6, 7, godz. 15.30). Miasto aniołów (5, 6, 7, godz. 17.45, 20.00). Odmierzona z II piętra (6, 7, godz. 14.00).

OLZA trading, spol. s r. o., Alšova 3, 737 01 Český Těšín

poszukuje

pracownika do działu handlowego

WYMAGANIA:

- min. wykształcenie średnie ekonomiczne
- wiek 25-35 lat
- doświadczenia w branży handlowej
- komunikatywność
- samodzielność, dyspozycyjność i obowiązkowość
- myślenie strategiczne
- dobra znajomość pracy z PC
- doświadczenie w dziedzinie artykułów szkolnych, biurowych i drogielniczych mile widziane
- moralna nienagannosc
- prawo jazdy gr. B

Pisemne oferty wraz z życiorysem i fotografią prosimy kierować pod wyżej wymienionym adresem do 5 dni od pokazania się ogłoszenia.

FIRMA PRODUKCYJNO-HANDLOWA

Poszukuje:

■ SPRZEDAWCA-HANDLOWIEC

- WYMAGANIA: ■ wiek do 30 lat
- prawo jazdy gr. B (C) ■ samodzielność ■ komunikatywność

■ KOBIETY do produkcji kompozycji z suszonych kwiatów

- WYMAGANIA: ■ wiek do 40 lat ■ stan zdrowotny bez zastrzeżeń
- zrzeczność i doświadczenia w wymienionej działalności mile widziane

Pisemne zgłoszenia z życiorysem prosimy przysłać pod adresem:

FA SPRING, Rybářská 28 (areál AGRO), 735 62 C. Těšín - Mosty

cie, co jest kolejnym dowodem na to, że w dobrym teatrze bariery językowe schodzą na daleki plan. Do tradycyjnych organizatorów »Avionu« - Kongresu Polaków, Towarzystwa Avion i Teatru Cieszyńskiego - dołączył tym razem Polono - Klub Polki w Brnie.

Prezentacja »Avionu« w Brnie nie była jednak ostatnią imprezą przygotowaną przez R. Putzlicher na rok bieżący. Miłośnicy i bywalcy »Kawiarni, której nie ma« będą mieli okazję zawiatać na kolejne jej otwarcie, tym razem ponownie w klubie teatralnym w Cz. Cieszyńu i to w niedzielę 13 grudnia o godz. 18.00. Okazją do spotkania będzie promocja wydanej w listopadzie książki Władysława Sikory »Ojcowizna». W programie wystąpią również aktorzy Barbara Szotek-Stonawka i Karol Suszka. Nastrojów adwentu i zbliżających się świąt podkreśli występ kapeli góralskiej »Nowina« z Jabłonkowi, która wykona kanczyk Adama Sikory. Obejrząc też będzie można wystawę fotografii uczestników jesiennej pleneru »Beskidu '98«.

W CZESKOCIESZYŃSKIM CENTRUM JĘZYKOWYM:

Dzień »Oxford University Press«

CZ. CIESZYŃ (kor) - Nauczycieli języka angielskiego ze szkół podstawowych i gimnazjów z całego prawie regionu czeskiego Śląska i północnych Moraw zaprosiła w czwartek do Cz. Cieszyna dyrektorka Centrum Językowego »Pygmalion« na spotkanie pn. »Oxford University Press Day at Pygmalion«. Imprezę wspólnie z »Pygmalionem« przygotowała praska filia tego znającego w świecie wydawnictwa, a na Zaozie przybył sam dyrektor filii, Neal Hoskins.

N. Hoskins zaprezentował w czwartek nauczycielom języka angielskiego przede wszystkim najnowsze publikacje.

godz. 14.00), CZ. CIESZYŃ - Centrum Cesarz i dobow (5, 6, 7, godz. 16.15). Złoty: Tajemnica twarz (5, 6, 7, godz. 18.30). Negocjator (7, godz. 16.15, 18.30). TRZYŃCIE - Kosmos: Flubber (5, 6, 7, godz. 17.30). Jackie Brown (5, 6, 7, godz. 20.00). Śmiercionośna broń 4 (7, godz. 17.30, 20.00).

co, gdzie, kiedy

KARWINA-FRYSZTAT - Przedświąteczne spotkanie przyjaciół z Mikołajem urzędują Związek Przyjaciół Czesko-Słowacko-Polskiej w sobotę 5. 12. o godz. 15.00 w Domu PZKO we Frysz-tacie. Wystąpi chór żeński „Kalina” oraz dziewczęta szkoły i przedszkola.

▲ MK PZKO i jego Klub Propozycji zapraszają w poniedziałek 7. 12. o godz. 18.00 do Biblioteki Regionalnej na Rynek Masaryka w Karwinie-Frysz-tacie na romantyczny wieczór pt. „Ballady, romanse i...” w wykonaniu aktorów Marka Mokrowieckiego i Karola Suszki.

200-LECIE URODZIN ADAMA MICKIEWICZA

Popołudnie z wieszczem

OSTRAWA (mro) - Obchody 200-lecia urodzin Adama Mickiewicza zawiązały w miniony czwartek na Katedrę Polonistyki i Folklorystyki Uniwersytetu Ostrawskiego.

Z tej okazji przed wicekonsul RP w Ostrawie Małgorzatą Filipkę, publicystką oraz studentami Katedry, prof. dr hab. Jerzy Polpięch z uniwersytetu w Opolu wygłosił wykład o rodzajach i częstotliwości występowania przysłów w utworach Adama Mickiewicza. Podał m.in., iż w „Panu Tadeuszu” naliczył ich 351, w „Dziadach” - 51, w „Panu Twardowskiej” - 14, a w „Konradzie Wallenrodzie” - 10.

W drugiej części popołudnia studenci zaprezentowali poetycką wiankę wierszy wieszczu przepianką śpiewem Heleny Valdištinovej i Gabrieli Tomczek. Ta ostatnia zagrała także na pianinie. Recytacje chwytły za serce, a daleki pogłos czeskiego akcentu zdradzał, ile pracy Czesi włożyli w opanowanie wierszy. Nad całością pokazu czuwała polonistka Daniela Zarembova. „Przewodzący ćwiczenia lektorskie, na których jedną z form pracy jest inscenizacja

i praca z tekstem” - zdradza „GL” D. Zarembova. „Skorzystałam z pięknego jubileuszu naszego wieszca i przygotowałam program w miarę dopasowany do możliwości studentów, którzy są Czesami. Pracowaliśmy nad nim półtora miesiąca” - dodała.

▲ Prof. Jerzy Polpięch.
Fot. M. RADŁOWSKA-OBRSUNY

Adwentowe tradycje

CIESZYŃ - Kilkadziesiąt eksponatów z XVIII, XIX i XX wieku, dokumentujących ludowe zwyczaje Śląska Cieszyńskiego w okresie adwentu; znalazło się na otwartej wczoraj w siedzibie muzeum wystawie pt. „Od adwentu do ostatek”. Wystawa rozpoczyna się od XVIII-wiecznych ludowych obrazów, przedstawiających pracę górnika w kopalni oraz obchody św. Barbary, przygotowane są charakterystyczne ludowe szopki cieszyńskie itp.

▲ Zespół Solistów Kameralnych pod kierunkiem Zdzisława Hudzka, reprezentujący PSA im. B. Śmiętan w Karwinie, przedstawi się w niedzielę, 6. 12. o godz. 15.30 na Koncercie Adwentowym w kościele pw. Podniesienia Św. Krzyża w Karwinie-Frysz-tacie.

▲ „Knihecentrum” informuje, że są już do nabycia Kalendarze Śląskie w cenie 70,- koron.

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE - Klub Seniora zaprasza na spotkanie w środę 9. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO. Klub Kobiet spotyka się w środę 9. 12. o godz. 16.00 w Domu PZKO, by omówić wigilię. Sprzedaż biletów na bal sylwestrowy w poniedziałek i środy w godz. 12-17 w Domu PZKO.

BOGUMIN - Klub Kobiet PZKO zaprasza na spotkanie z Mikołajem w poniedziałek 7. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO. Będzie też p. Konopkova. Trzeba zabrać podarunki w cenie 20 koron.

CZ. CIESZYŃ-CENTRUM - Zarząd MK PZKO zaprasza na walne zebranie w niedzielę 6. 12. o godz. 15.00 do Klubu PZKO przy ul. Božka.

UWAGA! CZ. CIESZYŃ-OSIEDLE - MK PZKO odwołuje walne zebranie, które miało się odbyć 6. 12. 1998. JABŁONKÓW - Zespół Kobiet przy MK PZKO zaprasza na wystawę pt. „Zimowe romantyzmy” w dniach 5-7. 12. w sali Domu PZKO w Jabłonkowie.

RADIAN
Agencja reklamowa zatrudni

KIEROWNIKA REALIZACJI

(produkcyjny manager)

Wymagania:

- ◆ wykształcenie wyższe lub średnie
- ◆ umiejętność pracy na PC (Excel, Word, Corel)
- ◆ komunikatywność, zdolności kierownicze
- ◆ samodzielność i twórcze podejście do pracy
- ◆ doświadczenia w technologii druku i DTP
- ◆ wycieczna piękna i estetyka
- ◆ znajomość języka polskiego i czeskiego (język angielski mile widziany)
- ◆ prawo jazdy gr. B
- ◆ dyspozycyjność

Prosimy o przysyłanie życiorysów pod adresem:

RADIAN, s. r. o., Okrajová 4 - A301, 736 01 HAVÍŘOV
do 14. 12. 1998.

Fb-98/02

BARBÓRKOWE TRADYCJE I OBYCZAJE

Kościół katolicki obchodził wczoraj uroczystości św. Barbary, dziewczicy i męczennicy - patronki dobrej śmierci oraz górników, filaszków i artylerzystów.

Według dawnych przekazów, św. Barbara była prawdopodobnie córką Dioskura z Nikomedii (lub Heliopolis) w Brytanii. Jej ojciec był poganinem. Uwięził córkę w wieży z powodu jej chrześcijańskiej wiary. W 306 r., za rządów cesarza Maksymiana Dazy, w czasie prześladowania chrześcijan wydał Barbarę na śmierć. Ścięto jej głowę.

Na Wschodzie już w VIII w. umieszczono imię św. Barbary pod datą 4 grudnia w kalendarzu Kościoła greckiego (wraz ze św. Julianą) i Kościoła syryjskiego.

Na Zachodzie w czasach papieża Grzegorza I Wielkiego (590-604) istniał w Rzymie oratorium pw. św. Barbary, ulubione miejsce modlitwy papieża. Imię św. Barbary zaznaczono w kalendarzach z XI-XII wieku w Salzburgu, Eichstadi i Verden pod datą 4 grudnia. Popularność kultu św. Barbary na Zachodzie wzrosła dopiero w okresie wypraw krzyżowych (XI-XIII w.).

W Polsce najstarsze ślady kultu św.

Barbary pochodzą z katedry krakowskiej. Można je znaleźć m.in. w kalendarzu XI-wiecznego „Modlitewnika Gertrudy” córki Mieszka II. Pojawia się w nim data 4 grudnia z imieniem św. Barbary i św. Janiny.

Od XV w. św. Barbara jest patronką Wydziału Teologicznego Akademii Krakowskiej. Najstarsze kazania o św. Barbary pochodzą z XIII-XV wieku. Najlichniesze kościoły pw. św. Barbary były wznoszone na Śląsku, w Małopolsce i na Pomorzu. Do końca XVIII wieku istniały 104 kościoły lub kaplice oraz 165 ołtarzy św. Barbary.

O popularności kultu św. Barbary świadczą fakty, że jej imię było często nadawane przy chrzcie. Upowszechniło się zwłaszcza od XV wieku. Nosila je żona Zawiszy Czarnego, potem księżniczki z rodu Jagiellonów oraz żony królów: Barbara Zapolya i Barbara Radziwiłłówna.

„Barbara święta...

o górnikach pamięta” - mówi przysłowisko. Dziś często jednak zapominamy, że popularna Barbórka przez wieki czczona była jako opiekunka wszystkich, którzy oddają się najcięższej i najbardziej niebezpiecznej pracy. Podobnie jak górnicy od wieków polecają się św. Barbary zjeżdżając pod ziemię, tak

rybacy i marynarze proszą ją o bezpieczny powrót do domu.

W polskiej tradycji ludowej św. Barbara broniła również od chorób i uderzenia pioruna, a konającym zapewniała spokojną śmierć. Opiekowała się nawet pannami na wydaniu i ich narzeczonymi, którzy modlili się do niej o odroczenie służby wojskowej. W Polsce polecało się jej podziemie konspiracyjne, modląc się o wolność i niepodległość podczas okupacji hitlerowskiej i w czasach stanu wojennego.

Biesiady gwarków w Karczmach Piwnych

Gwarkowie - dawni górnicy - od najdawniejszych czasów po pracy „w podziemnym czarnym świecie” spotykali się przy kufle piwa, szukając w rozpamiętywaniu i dowcipnym towarzystwie wytchnienia i rozrywki.

Tradycja tych spotkań przetrwała na Górnym Śląsku w postaci Zebrania Gwarków w Karczmach Piwnych. W okresie Barbórki - przypadającego 4 grudnia górnictwa święta - biesiady piwne, wyłącznie w męskim gronie, odbywały się w każdej kopalni.

Ich przebieg zależy od pomysłów i poczucia humoru organizatorów oraz od specyfiki konkretnych kopalni.

Tradycyjne Spotkania Gwarków mają jednak ściśle określoną dramaturgię. „To nie knajpa piwna” - głosi drugi punkt biesiadnego regulaminu. „Jeśli nie knajpa, to wynika z tego moral, że zasadniczą treść tych spotkań nie stanowią wulgarnie zalewanie się piwem, ale inne pozytywne wartości, wynikające z formy i treści tego zwyczaju” - mówi dalej regulamin.

Zebranie Gwarków to społeczność „dobrze zorganizowana i wysoce zdyscyplinowana”. Władzę absolutną stanowi „Wysokie i w Sprawach Piwnych Nigdy Nieomyślnie Prezydium”, wybierane zwyczajowo przez akklamację piwną: „Wstępni, wstępni Prezisie moi”.

Prezydium, choć - jak się rzekło - w sprawach piwnych nieomyślnie i dysponujące absolutną władzą - jest „śmiertelne” i może być obalone. Tradycyjna, spontaniczna pieśń „Do... z tym prezydium” obala starą władzę. Jednak źle zorganizowany „zamasz stanu” naraża jego pomysłodawców na karę.

Uczestnicy biesiady podzieleni są na dwie odrębne Tablice Pimne - Wyszą i Niższą. Władzę nad nimi sprawują Kontrapunkty, powołane przez prezydium lub ogół zebranych. Prezydium powołuje też kantorów, dbających o to, aby pieśń nie milkła przez całe spotkanie. O to, by jego uczestnicy mieli zawsze pełne kufle, dbają specjaliści piwoleje.

Te Tablice rywalizują między sobą w dowcipie i pieśni. Za słabo wykonaną pieśń prezydium może ukarać „cienkich” śpiewaków. Karę otrzymać można również za gadulstwo i samowolność - bez pozwolenia prezydium - zabieranie głosu. Kary stosowane są zbiorowo i indywidualnie. Może to być np. wypicie kufła wody z solą lub wody z mydłem, a nawet wykluczenie z zebrania. Cechy mile widziane u każdego uczestnika biesiady to dyscyplina, dobry i cięty dowcip oraz gromki śpiew. Bez tych zdolności trudno walczyć

o zwycięstwo swojej Tablicy. Nie zaskodzą też nieco inteligencji, by opowiedzieć dobry kawał lub nie dać się zaskoczyć pytaniem: „Z czego składa się węgiel?”. Nadmierne głowienie nie jest wskazane. Na innych czekają konkursy „sprawnościowe” - np. w szybkim picciu piwa.

Program Zebrania Gwarków obejmuje część oficjalną i nieoficjalną. Ta pierwsza - choć dopuszcza piśnię i dowcipy - ma charakter poważny. Jej głównym punktem jest tradycyjny „skok przez skórę”, którym „młode lisy” zostają przyjęte do zawodu górnictwa. „Skóra” to krótki skórzany fartuch, noszony przez gwarków. Stłużył on do ochrony ciała i ubrania podczas siedzenia lub kłęczenia w niskim wyrobisku. Gdy obrzędowi stanie się zadość, „Lis Major” chodzi po sali i górnicy szpadą bada stan napełnienia kufli. Potem dopiero zaczyna się nieoficjalna część biesiady. Jest ona - jak głosi regulamin - frywolna, lecz zdyscyplinowana. Stanowi „konglomerat dowcipu, krasomówstwa i satyry, przepłatanych piśnią”.

Tradycyjnym daniem Zebrania Gwarków jest golonka oraz kapusta z grochem. Każdy uczestnik biesiady otrzymuje kufel, opatrzone zwykle znakiem firmowym kopalni i datą karczm piwnych. Ostatnio dominują kufle szklane, wypierające kopalnia ceramiczne. Wielkość i kształt kufli zależą od zasobności kopalni.

Nacelną zasadą Zebrania Gwarków jest trzeźwość. Kto przed rozpoczęciem biesiady zechce „dodać sobie animuszu”, nie zostanie wpuszczony na salę. W zamierzonych czasach, gdy gwarkowie spotykali się w karczmie po pracy, obowiązywał ich surowy zakaz upijania się - wszak następnego dnia czekała ich ciężka i niebezpieczna praca. Także dziś - choć piwo już można do woli - przypadki upijania się podczas kopalnianych biesiad ledwo do rzadkości.

MAREK BŁOŃSKI (PAP)

„DO INTERPRETACJI MICKIEWICZA TRZEBA DOROSNAĆ” - MÓWI KAROL SUSZKA

Muśnięcie geniuszu

Aktorska interpretacja dzieł Adama Mickiewicza była, różna zachowawcza bądź nowatorska. W czym tkwi sedno tej wielości spojrzeń? Z tym pytaniem zwróciłem się do znanego aktora i reżysera Karola Suszki, który wraz z Markiem Mokrowieckim przedstawi w najbliższym poniedziałku i wtorek w Karlinie i Czeskim Cieszynie spektakli „Ballady, romanse L...”.

Każda interpretacja jest głęboko twórczym, jednostkowym procesem. Nie istnieje coś takiego jak trafne spojrzenie na dany utwór - jak w sztuce - nie można określić dzieła raz na zawsze, bowiem w każdej chwili zmieniającego się czasu, w każdym spojrzeniu pojedynczego człowieka dana sztuka przedstawia inną wartość. Oczywiście każdy twórca obsta je przy swoim spojrzeniu. Dlatego praca z tekstem jest tak ciekawa i fascynująca. Największe pole interpretacyjnego popisu daje klasyka, która w swojej filozofii nie odbiega tak daleko od problemów współczesnych. Choć oczywiście jej forma może niewytłumaczyć odbiorcę zrażać.

■ A co z tzw. akcentowaniem wątków? Na przykład patriotycznego w „Panu Tadeuszu”?

- Myślę, że ci, którzy się tym zajęciem parali, nie robili tego tylko z potrzeby serca... Spójrzmy do źródeł. Mickiewicz pisał ten utwór con amore. Nie przyzywał specjalnej wagi do niego. Jak wynika z ówczesnych listów, pisał to dla zabawy, ot, rymował na boku. Wiadomo, że w ogóle miał niestyczną łatwość pisania, wysławiania się, improwizacji, że potrafił nawet kilka godzin opowiadać wierszem dziesięć-czy osiemdziesiąt słów. Jak sobie publikum czytało.

Zarówno Markowi Mokrowieckiemu, jak i mnie wydaje się, że poezja Mickiewicza jest niesamowicie humorystyczna, złośliwa, wręcz satyryczna. W swej istocie pokazuje ludzi o wielu słabościach. W tego rodzaju interpretacji celuje Adam Hanuszkiewicz, wyciągając co kafilwsze fragmenty, w których wieszczę dosłownie piętne ówczesnych Polaków - niestety nasze lustrzane odbicia. Ta aktualność jest miarą wielkości Adama.

W naszej interpretacji nie koncentrujemy się na krytyce. U nas nabiera ona cech dobroliwych szturcuchów, kiwania z politowaniem głową nad ułomnościami i przywarami ludzkimi.

■ Czy sposób myślenia, jaki przebiega ze strof twórczości Mickiewicza, jest współczesny?

- Absolutnie tak. Inaczej nas by to nie interesowało. Wątki podchwycenie przez niego i po latach trafiają na tę samą ideę, która zaprzata również głowy współczesnych. Przy czym Mickiewicz nie jest mentorem, nie chce wychowywać swoimi utworami. Nie narzuca swoich poglądów. Przebiega się do naszej podświadomości ogromem swojej pracy.

■ Który z utworów wystawianych w spektaklu „Ballady, romanse L...” najbardziej przypadł ci do gustu?

- Uwielbiam „Czasy”, „Surżonko gołono”, „Polowanie na niedźwiedzia” i „Telimenę w świątyni dumania”. Muszę tu zaznaczyć, że forma, w jakiej ten spektakl prezentujemy, dojrzała dwadzieścia lat.

■ Cemu tak długo?

- Przed dwudziestu laty zaczęłam recytować „Koncert Jankiela” i do dzisiaj nie czuję się przygotowany do tego, by go powiedzieć. Oczywiście mówiłem go kilkadziesiąt razy, pomimo to ciągle jestem niezadowolony.

■ W czym tkwi problem?

- W myśleniu. Jakby nie dorosł jeszcze do tego, by wielość zawartych tam myśli móc przekazać. Ten fragment „Pana Tadeusza” mnie przeraża. Aczkolwiek, jak zaznaczam, już recytowałem - ale bez satysfakcji własnej. Publiczność pewnie to nie przeszkadzało.

■ Jesteś doświadczonym aktorem. Jak widzisz recytację młodych adeptów tej sztuki?

- Bardzo mnie wzruszają. Czasem widać głębokie niezrozumienie treści, skoncentrowanie się tylko na frazie czy na akcentowaniu pewnych historii, bądź formalnej recytacji. Czasem rzuca się w oczy interpretatorski zamysł, iż wielką rzecz trzeba przekazywać również wielką interpretacją. Cieszy mnie, że młodzi garną się do Mickiewicza, że ich wypowiedzi noszą znamiona nieświadomości niewinności - są takie (ujmając w innych kategoriach) - bławne.

■ Kto twoim zdaniem należy do najlepszych interpretatorów Mickiewicza?

- Niezaprzeczalnie Henryk Boukolowski. Inni wybitni, jak mentorski Gustaw Holoubek czy bardzo patetyczny Ignacy Gogolewski, nie wywarli na mnie aż takiego wrażenia.

■ Pytanie do Karola Suszki, reżysera i w pewnym sensie również pedagoga. Co byś powiedział uczniom tak szkół podstawowych, jak i gimnazjów przed rozpoczęciem lektury „Pana Tadeusza”?

- Ze nie trzeba zawsze iść na łatwiznę, na komercję. Zapytałbym się tak jak w swoim czasie młodzieży gimnazjalnej: „Co dla was znaczy honor, ojczyzna? Patriotyzm?” - wtedy nie oczekiwałem się wyczerpującej odpowiedzi... Tu jest właśnie problem.

Romantyzm, to nie siedzenie we dwójkę przy strumyku i czule ścisłanie sobie rąk. Taki stereotyp o Romantyzmie nie zastąpi znajomości rzeczy. Romantyzm to przeciwieństwo, z którego wali się lawa uczuć, to „burza i napór”. Jego bohater jest jednostką biorącą odpowiedzialność za coś - „Jam jest milion i za miliony cierpię”. Cóż może być piękniejszego niż branie odpowiedzialności za kogoś i za coś.

Jeżeli natomiast młodzież mechanicznie „kuje” - „Litwo ojczyzna moja, Ty jesteś jak zdrowie” itd. - to nie ma o czym rozmawiać. Nie zgłoszając się do istoty rozstrząsałem z młodzieżą gimnazjalną w Polsce - efekt był odkrywczy. Dla nich (czasem i dla mnie).

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSNIK

Zdjęcie autorki

Ilu delegatów na Zgromadzenie Ogólne?

Zgodnie z ustaleniami komisji powołanej na wrześniowym posiedzeniu Rady Przedstawicieli a zajmującej się przygotowaniami do Zgromadzenia Ogólnego Kongresu Polaków w R.C. w przyszłorocznych obradach tego forum miałyby wziąć udział 200 delegatów. Ordynację wyborczą opracowaną w oparciu o wyniki spisu ludności z 1991 roku (liczby w tabelce po nazwie miejscowości to liczba osób deklarujących narodowość polską). Na tej podstawie rozdzielono miejscowości do trzech kategorii. W największych (I kategoria) na 300 obywateli przypada 1 delegat, w średnich (II kategoria) - na 200 obywateli 1 delegat, mała (III kategoria) - na 100 obywateli 1 delegat.

GMINA	LICZBA POLAKÓW	KATEGORIA	LICZBA DELEGATÓW
Boconowice	138	III	2
Bogumin	1057	I	5
Brno	359	III	2
Bukowiec	523	II	3
Bystrzyca	1683	I	5
Cierlicko	646	II	4
Czeski Cieszyń	5014	I	15
Dąbrowa	166	III	2
Dzieńmierowice	100	III	2
Gnojnik	173	III	2
Gródek	818	II	4
Hawierzów	3694	I	12
Jabłonków	2549	I	9
Karwina	6872	I	23
Kocobędz	?	III	2
Koszaryska	176	III	2
Ligotka Kameralna	283	III	3
Lutynia Dolna	318	III	3
Łomna Dolna	299	III	3
Łomna Górna	128	III	2
Milików	600	II	3
Mosty k. Jabłonkowa	820	II	4
Nawskie	900	II	4
Nydek	588	II	3
Obrachcice	1124	I	4
Orłowa	1176	I	4
Ostrawa	1120	I	4
Pietwałd	126	III	2
Piosek	405	III	4
Plotkowice (Markdowice)	547	II	3
Praga	1339	I	5
Rychwałd	230	III	2
Rzeka	111	III	2
Stonawa	557	II	3
Sucha Górna	1228	I	4
Śmiltowice	208	III	2
Trzanowice	207	III	2
Trzynieć	198	III	2
Trzynieć	10094	I	33
Wędrzyna	1500	I	5
Suma			200

GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK

Tradycyjny konkurs świąteczny Życzenia dla mojej rodziny

Kochani! Tradycyjnie już przed zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia ogłaszamy dla Was konkurs. W ubiegłym roku prosił Was o narysowanie lub opisanie swych i tradycji świątecznych, jakie utrzymują się w Waszych rodzinach. Na pewno w każdym domu kontynuują się piękny zwyczaj wysyłania kart z życzeniami świątecznymi i noworocznymi. Świąteczne kartki są dowodem pamięci, wyrazem serdecznych uczuć. Pierwsze pojawiły się w XIX wieku w Anglii. Najpierw były to ręcznie malowane obrazy, z napisem: "Wesołych Świąt" i "Szczęśliwego Nowego Roku". Robiono je na zamówienie zamężnych ludzi i wysyłano do rodziny i przyjaciół. W Polsce pojawiły się dopiero na początku naszego stulecia. Można na nich znaleźć motywy, takie jak zaśnieżone krajobrazy, stajenki, płonące świeczki...

W związku z tym ładnym zwyczajem, który zbliża do siebie ludzi, chcielibyśmy Was namówić, byście zrobili miłą niespodziankę swym bliskim - rodzicom, dziadkom, rodzeństwu itp. - i pod choinkę lub z okazji Nowego Roku podarowali im własnoręcznie zrobioną kartkę z życzeniami, najlepiej też przez siebie wymyślonymi. A gdy któraś z Waszych kart będzie szczególnie udana, narysujecie ją jeszcze raz i prześlijcie do naszej biblioteki na kolejną, akurat teraz ogłoszoną

Świąteczny konkurs na najciekawszą kartę świąteczną

Prace mogą być wykonane dowolną techniką (rysunek, wyklejanka, kolaż), format również wybieracie sami. Nie trzeba chyba dodawać, że najlepiej do tego celu nadaje się kartka rysunkowa. Swój pracę nie zapomnijcie podpisać, podając równocześnie swój wiek i adres. Przesyłajcie ją pod adres:

Oddział Literatury Polskiej,
Biblioteka Regionalna, Sv. Cechy 9, 733 00 Karwina-Frysztat
w terminie do 31. 12. 1998.

Autorzy najciekawszych prac otrzymają drobne nagrody-niespodzianki, wszystkie zaś kartki świąteczne obejrzyć będzie można w karwinijskiej bibliotece.

Na Wasze prace niecierpliwie czekają

Ernestynka, Głosik i Ludmiła

PS: Tak się złożyło, że w naszej redakcyjnej pocztce znalazły się dziś życzenia świąteczne od przedszkolaków i dzieci ze świetlicy przy PSP w Lutyni Dolnej. Ewa Janiczek wraz z obrazkiem (poniżej) przesała również zagadkę:

Któż to taki - czy wiecie?
Sam wędruje po świecie,
bez wózek, bez sani,
kołach na nim barani.
Siwa broda - brwi siwe
oczy dobre, poczciwe,
w rękę laska sękała,
któż to idzie ze świata?

Prześliczne zimowe okienka z gawronem zrobili: Krysią Król, Dominik Kwolek i Kubaś Czapiek. Proszą oni o ich zwrot, ale my uważamy, że nadają się w sam raz na wyżej ogłoszony konkurs i wobec tego przesyłamy je do biblioteki. Po ocenie konkursu i wystawie będą je mogli przedszkolacy odebrać, na pewno nie zgina i na zbliżający się jubileusz dolnolutynian będą tam, gdzie powinno.

Podobnie kartka Brygidki Adameckiej - też wędruje do Myskiej Ernestynki. Następne życzenia, jakie od Was otrzymamy, również zostaną przesłane na biblioteczny konkurs.

Głosik i jego koleżdy
Teraz zaś zostaje nam jeszcze jeden miły obowiązek - ogłoszenie wyników konkursu „mikołajkowego”. A więc:

▲ Nagrody laureatom konkursu plastycznego „Tak ja to widzę”, zainspirowanego wystawą ekslibrisów Zbigniewa Kubeckiego w Bibliotece Regionalnej w Karwinie, wręczała podczas wernisażu Wystawy Książek Polskich Wydawców w Domu PZKO w Karwinie-Frysztacie, pisarka, poetka i tłumaczka Ludmiła Marjańska z Warszawy.
Fot. FRANCISZEK BAŁON

Komu nagrody?

Pociętą kartkę z Mikołajem złożyło (tak jak na obrazku powyżej) prawidłowo 40 dzieci, w większości pięcioletków. Obiecaliśmy 5 nagród od naszego Wydawnictwa OLZA, a los tym razem sprzyjał: 1. Robertowi Klimkowi z Milikowa, 2. Monice Broda z Markłowic Dolnych, 3. Markowi Janosińskowi z Cierlicka, 4. Stefanowi Wawreczce z Wędrziny, 5. Lidzi Szymczek z Nydka.

Gratulujemy wygranych, a ja śpieszę Wam jeszcze donieść, że Ludmiła, oglądając przesłane kartki zauważyła, że najmłodszym uczestnikiem naszego konkursu był liczący sobie latki trzy i pół Adaś Najder z Karwiny-N. Miasta, najdalej zaś mieszka pięcioletni Marek Trąnka. Jego kartka nadeszła bowiem aż z Brna. Nie musiała mnie nasza trzpiotka zbyt długo namawiać i przesyłać dodatkowo Adasiowi i Mareczkowi „Bajki dla Piotrusia”. Mam nadzieję, że ich Rodzice nadal będą im pomagać w kontaktach z „Głosikiem”. Serdecznie wszystkich pozdrawia

Literka

LEKTURA Z PRZYMRUŻENIEM OKA (36)

Z. OLECH

Graj, Cyganie... czyli Dziewczyna znad Olzy

- Właśnie! - wybuchnął śmiechem Zika. - I dlatego teraz tutaj jestem.
- Więc musisz być jakimś reporterem prasowym albo fotografem, który pragnie tę scenę uwiecznić na kliszy?
- Skądże znowu! - zawołał Zika ubawiony. - Przy tej egzekucji jestem osobą o wiele ważniejszą, niż reporter czy fotograf. Chodźmy do jakiejś knajpy. Przecież chyba i teraz chętnie pijesz wino. Mam ci coś bardzo ważnego do zakomunikowania, a jeśli spełnisz moje żądanie, z pewnością nie pożałujesz tego.

- Tam, gdzie można zrobić, zawsze chętnie idę - uśmiechnął się beczelnie Stefan Zika. - Jak sam pan widzi, posada moja nie jest zbyt opłacalna.

- Ale jak to się stało, że właśnie ciebie przyjęto na stanowisko kata? - zapytał Eingara, ujmując Zikę pod ramię.

- Calkiem proste - odparł zapytany. - Ponieważ niewielu chętnych było na to stanowisko, ja zaś znam się doskonale na tym fachu.

- Jak to, więc byłeś już kiedyś katem, nim cię jeszcze poznałem w Budapeszcie?

- Naturalnie - skinął głową Stefan Zika. - A były to dobre, złote czasy, chciałbym, żeby wróciły znowu.

- Wówczas w Budapeszcie opowiadano, że pochodzisz z Cyganów - zauważył Eingara. - Czy to prawda?

- Stefan Zika znowu skinął potakująco.

- Urodziłem się w Puszczy i wędrowałem z Cyganami do czternastego roku życia. Pewnego dnia banda nasza została rozgromiona przez policję, bowiem członkowie jej dopuszczali się bezwzględnych grabieży. Wielu członków bandy aresztowano, mnie jednak udało się uciec. Po uciążliwej wędrowce przez Pustkę dotarłem do samotnej farmy. Zemściłem się zmęczeniem i głodem. Zabrano mnie do domu i zaopiekowano się mną. Okazało się, że byłem w domu kata, a ponieważ ten szukał właśnie pomocnika, zapytał mnie, czy nie zechciałbym zostać i od czasu do czasu pomagać przy egzekucjach. Zgodziłem się chętnie. Rozpoczęło się dla mnie cudowne życie, a szczęśliwszym poczułem się jeszcze bardziej, gdy piękna Sasza odważnie mi się podobała. Wkrótce zostałem mężem Saszy i z dziećmi. Moja żona jednak była dumna kobieta i nie miała ochoty przepędzić całe życie w zafabrykowanym domu ojca, toteż namówiła mnie, abym wyjechał wraz z nią do Budapesztu. W Budapeszcie jest mnóstwo bogatych panów, twierdziła, u których można wiele zarobić, szczególnie, gdy się ma ładną żonę. Niedługo trwało, a w Budapeszcie kupiłem sobie własny dom, a resztę już pan sam zna dokładnie.

Po opuszczeniu kraju, jak już panu mówiłem, wędrowałem po świecie, aż znalazłem się tutaj, gdzie objąłem to odpowiedzialne stanowisko. Poza główną pracą mam jeszcze pobożne dochody.

- Pobożne dochody? A na czym one polegają?

- Pyta pan jak nowo narodzone dziecko! Czyż na świecie nie ma takich głupców, którzy wierzą, że strzyżek powieszony na przynosi szczęście, a włosy z głowy człowieka straconego na szubienicy leczą nawet takie choroby, wobec których lekarze są bezradni? Widzi pan, to są moje pobożne interesy. Ci wszyscy idioci muszą mi płacić. Nigdy żeszta nie odrzucam żadnego zarobku.

Podczas tej rozmowy obydwa weszli w małą uliczkę, w której przed jakimś domem ujrzeli czerwona latarnię.

- Tutaj prawdopodobnie znajduje się knajpa - ucieszył się Eingara. - Wejdziemy do niej na kwadrans.

- I będziemy tutaj przez nikogo niezauważeni - dorzucił Zika. - Znam ten lokal, jest to gospoda „Pod nagim wroblem”.

Po kilku minutach Eingara i Stefan Zika siedzieli już w pokoju gościnnym. Gospodarz, któremu z twarzy patrzyło, że chętnie ukrywał u siebie wszelkich przestępców i złodziei, postawił przed nimi na stoliku butelkę wina. Po wypiciu pierwszej szklanki, Eingara zwrócił się do towarzysza:

- A więc powiadasz, że za kilka godzin odbędzie się egzekucja - zaczął - czy znasz tę dziewczynę, której masz na szyję zarzucić strzyżek?

- Właściwie nie znam jej - odparł Stefan - co mnie to może obchodzić, jak wygląda. Może być dla mnie nawet najpiękniejsza.

- A jeżeli ci powiem, Stefanie - zawołał Eingara, kładąc rękę na ramieniu łysiego - że ta dziewczyna nie powinna umrzeć, że pragnę ją za wszelką cenę uratować?

- Uratować? Ha, ha, ha, też mi pobożne życzenie. Niestety dla Joanny Wrońskiej nie ma już żadnego ratunku.

Eingara w międzyczasie wsunął na palec pod stołem kosztowny pierścionek, otrzymany od księżnej Teresy. Teraz położył rękę na stole, wpatrując się w piękny polski brylantowy i szmaragdowy.

- Jak ci się podoba ten pierścionek, Stefanie Zika? - zapytał, patrząc ukradkiem na kata.

W oczach tamtego pojawiły się pożądliwe błyski.

- Ten pierścionek posiada wartość pierwszej klasy! Można przypuszczać, że wart jest nawet tysiąc guldenów.

- Mam nadzieję! Parę tysięcy koron dałby mi za niego nawet każdy lichwiarz. Otóż, słuchaj, właśnie wartość taką przedstawiała dla mnie życie Joanny Wrońskiej. Może ubijemy interesy? Ty mi oddasz dziewczynę, a ja ci dam za to pierścionek.

Łysy kat wyciągnął z kieszeni kolorową chustkę, którą pocałował wycierając zroszone potem czoło.

- Niezła propozycja - wyszeptał, nie spuszczać wzroku z cudownego pierścionka. - Oddam panu chętnie Joannę Wrońską, ale oczywiście nieżywą!

- Nieżywą? Nie rób ze mnie idiotę! Do czego mi się może przydać zmarła dziewczyna? Muszę ją właśnie mieć żywą. Żeby jej nawet włos nie spadł z głowy.

- Do licha ciężkiego, przecież ją ja muszę powiesić!

- Głupi jesteś! Powiesz ją tak, żeby nie umarła. Wiem, że wy Cyganie znacie rozmaite sztuczki. Potraficie zarzucić strzyżek na szyję skazanemu, a delikwent mimo to żyje jeszcze dobre trzy godziny. Właśnie takiej sztuczki muszę użyć przy egzekucji Joanny Wrońskiej, jeżeli chcę dostać ten pierścionek.

- Pan jest sprytny człowiek, Eingara - zawołał kat, uderzając pięścią w ułt. - Zna pan tajemnice, które tylko u nas cyganom są znane.

- Czyż nie dość długo mieszkalem na Węgrzech, mój drogi? - zaśmiał się Eingara. - Przecież ja także jestem trochę Cyganem, aczkolwiek posiadam tytuł hrabiowski. Ale nie zastanawiaj się długo, Stefanie. Powiedz tak albo nie! Wskazówki na zegarze posuwają się bardzo szybko. Nie wolno nam tracić czasu. - Z tymi słowami Eingara na powrót schował pierścionek do kieszeni. (cdn.)

* GŁOSIK I LUDMIŁA * GŁOSIK I LUDMIŁA * GŁOSIK I LUDMIŁA *

Zaczekaj jeszcze, Głosiku!
Słyszałam sanki,
był dzwonek
- niemożliwe, aby
do nas
nie trafił.

Nie, nie wytrzymam! Pójdę go poszukać!

Biegnij, Ludmiło! Znalazłem!

Że też na to nie wpadłam... Czekoladowy Mikołaj!
On nie umie chodzić...

KOZŁANIEC-OWCZAK

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu”, P.O.Box 29, Novinářská 3, 709 29 Ostrava 1.
UWAGA! Pisząc do nas, nie zapomnij podać swego adresu i napisać, ile masz lat!

NIE JEST SZTUKĄ LECZYĆ ANTYBIOTYKAMI, ALE BEZ NICH" - MÓWI MUDR MARCEL PASZANDA

Bez skutków ubocznych

„Przed kilkoma miesiącami nadarzyła mi się okazja pójścia do pracy. Mój dwuletni synek zaczął więc chodzić do żłobka, ale zaczął też częściej chorować. W ciągu tych kilku miesięcy już po raz trzeci walczyliśmy z zapaleniem oskrzeli. Lekarka co prawda raz po raz przepisuje mu antybiotyki, ale to też specjalnie nie pomaga. Znajoma doradziła mi więc, żeby przyjąć tutaj...” - mówi jedna z matek czekających na wizytę w gabinecie lekarza pediatry MUDr. Marcela Paszandy, absolwenta kursów specjalistycznych u nas i w Niemczech w dziedzinie homeopatii, akupunktury, irydiodiagnostyki, medycyny biomolekularnej i fizjoterapii.

Naszej redakcji udało się skontaktować z dr. Paszandą, aby znalazł choć pół godziny i udzielił nam odpowiedzi na kilka pytań.

■ **Pan przyjmuje swoich pacjentów w Czeskim Cieszynie i w Karwinie-Granicach. Pracuje Pan codziennie w zasadzie od rana do wieczora, zapotrzebowanie na medycynę alternatywną, jak wynika z liczby pacjentów, jest chyba ogromne... Proszę mi zatem powiedzieć, z jakimi dolegliwościami pacjenci najczęściej przychodzą do Pana.**

„Zazwyczaj z chronicznymi. Chodzi o wszelkiego rodzaju choroby górnych dróg oddechowych, astmę, alergię, egzemy, bóle brzucha, a także zaburzenia snu. Przychodzą do mnie rodzice zmęczeni częstym podawaniem dziecku antybiotyków, które nie przynoszą jednak spodziewanych efektów”.

■ **Co im Pan wtedy radzi? Jakże metody Pan stosuje zamiast tych, które wykorzystuje medycyna klasyczna?**

„Przede wszystkim nie »zamiast«. Ja stosuję zarówno metody medycyny klasycznej, jak i alternatywnej. Jestem zwolennikiem tzw. leczenia skojarzonego, czyli łączenia najsilniejszych metod tak, jak to zaleca w swojej książce ekspert międzynarodowej sławy w dziedzinie akupunktury, prof. Garnuszewski.

Z metod alternatywnych wykorzystuję akupunkturę klasyczną i laserową oraz elektroakupunkturę. Te ostatnia

stosuję tylko w szczególnych przypadkach u wybranych pacjentów, ponieważ jest to metoda bardzo czasochłonna. Natomiast często korzystam z frekwencji wg dr. Clausa, których działaniem prowadzi - że posłusz się terminologią fachową - do poprawy potencjałów organowych, pulsującego pola magnetycznego i wakuoterapii. Sięgam również do medycyny biomolekularnej oraz w dużym stopniu do homeopatii. Moim zadaniem, jako lekarza, jest obrócić spośród wyżej wymienionych metod tę właściwą, najlepszą dla danego pacjenta. Z tym, że nie chodzi mi o samo zwalczenie choroby, a raczej o orestaurowanie systemu immunologicznego”.

■ **Są chyba jednak sytuacje, kiedy metody alternatywne okazują się mało skuteczne, nie sprawdzają się.**

W takich przypadkach trzeba już chyba podać antybiotyki...?

„Tak, oczywiście. Kiedy organizm jest zbyt osłabiony, nie ma innego wyjścia. Po kuracji antybiotykowej trzeba jednak ponownie zabrać się do wspomagania jego systemu obronnego. Dlatego, podkreślam, jest bardzo ważne, żeby o wyborze sposobu leczenia decydował właśnie lekarz. Nie popieram bynajmniej poczynania różnej maści pseudoterapeutów, którzy z góry wykluczają przyjmowanie jakiegokolwiek leku. Uciekając się li tylko do metod naturalnych, czasami można więcej zaszkodzić, niż pomóc. Z drugiej jednak strony przestrzegam przed zbyt pochopnym podawaniem antybiotyków, albowiem nie jest sztuką leczyć nimi, ale bez nich”.

■ **Leki, jakie oferuje medycyna klasyczna, nieomal zawsze - w większym lub mniejszym stopniu - wywołują skutki uboczne. Pan swoim pacjentom przepisuje homeopatiki, które czasami należy podawać nawet przez kilka lat... Czy długotrwałe ich zażywanie nie prowadzi do uzależnienia, nie odbija się na zdrowiu w sposób negatywny?**

„Właśnie że nie. Homeopatia jest bowiem medycyną informacyjną albo też energetyczną, której zadaniem jest zapewnienie równowagi energetycznej człowiekowi. A zatem homeopatyk służy tu jako informacja, która przekazywana jest organizmowi. Homeopatia jako metoda powstała w sposób empiryczny, podobnie zresztą jak wiele innych metod medycyny klasycznej. W praktyce jest weryfikowana w swoich skutkach na pacjentach przez lekarzy homeopatów. Nie chodzi tu o placebo-medycynę, ponieważ przynosi pożądane efekty także w leczeniu zwierząt”.

■ **Pana specjalnością jest również gastroenterologia. Jaki jest zatem Pana stosunek do głośnej ostatnio także na Zaolziu „diety optymalnej” Jana Kwaśniewskiego? Czy za-**

▲ Wakuoterapia i pulsujące pole magnetyczne działają przeciwzapalnie oraz wspomagają system obronny. Fot. autorka

leciłby ją Pan swoim małym pacjentom?

„Ja osobiście „diety optymalnej” postrzegam jako dietę jak najbardziej logiczną, która, ażeby być skuteczną, musi być konsekwentnie przestrzegana. U Kwaśniewskiego widzę jednak pewne rozbieżności między głoszonymi przez niego zasadami „optymalnego żywienia” a sporządzanymi przez niego jadłospisami. Przykładem niech będą jabłka, których, jego zdaniem, absolutnie nie powinno się jeść, niemniej jednak w jadłospisach występują. Poza tym przyjmowanie tłuszczów w nieograniczonych niemalże ilościach może doprowadzić do uzależnienia, a zatem do niemożności późniejszego zrezygnowania z nich. Jeśli chodzi o mnie, to widzę rozwiązanie kwestii żywieniowych gdzieś pomiędzy dietą Kwaśniewskiego a dosyć popularną w Niemczech »getrennt Diät«, która funkcjonuje na zasadach zbliżonych do zasad »diety optymalnej«. A polega ona - najogólniej rzecz biorąc - na oddzielnym przyjmowaniu węglowodanów i białek, przy równoczesnym wyłączeniu, podobnie jak u Kwaśniewskiego, cukrów”.

■ **Za wizyty w gabinetach leka-**

rzy homeopatów trzeba płacić. Pan oprócz homeopatii z powodzeniem stosuje jeszcze cały szereg innych metod niekonwencjonalnych. Czy zatem stać wszystkich rodziców, nawet tych mniej zamożnych, na przyprowadzenie dziecka do Pana przychodni?

„Jeżeli w danym miesiącu istnieje potrzeba nawet kilkukrotnego powtórzenia wizyty, opłatę uiszcza się tylko raz. Natomiast wcale nie placą rodzice za dzieci, które nie ukończyły jeszcze pierwszego roku życia oraz za dzieci upośledzone umysłowo.

Metody stosowane przeze mnie są niestety traktowane przez ubezpieczalnie zdrowotne jako nadstandardowe, pacjenci muszą więc partycypować w kosztach leczenia. Podobnie jest z lekami homeopatycznymi, za które - jakkolwiek nie są zbyt drogie - też trzeba płacić. Chociaż np. we Francji pacjent ma możliwość wyboru między medycyną klasyczną a alternatywną, przy czym ubezpieczalnie pokrywają koszty leczenia tak w pierwszym, jak i w drugim przypadku.

■ **Dziękuję za rozmowę.**

BEATA SCHÖNWALD

FESTIWAL PIOSENKI HARCERSKIEJ W LUTYNI DOLNEJ W OBIEKTYWIE FRANCISZKA BAŁONA

1. „Wielka Niedźwiedzica” z Karwiny-Frysztau.
2. „Biedronki” z Hawierzowa-Błędowic.
3. „Stoneczko” z Lutyń Dolnej.
4. „Opty” z Czeskiego Cieszyna.
5. „Stoneczny promyk” ze Stonawy.
6. „Robinsoni” z Cierlicka.
7. „Duski” z Bogumina.

PLOTKI

Gwiazdne wojny

Imię zawdzięcza... linii kosmetyków do pielęgnacji „Demetrii”, w których lubowała się jej matka. Nazwisko zostało jej po pierwszym mężu, muzyku Freddy Moore.

Przez lata Demi Moore była najlepiej opłacaną aktorką świata. Wyjątkowo udane było również jej życie osobiste. Jeszcze rok temu, kiedy jej mąż Bruce Willis prezentował na festiwalu w Cannes film „Pięty element”, towarzysząca mu Demi sprawiała wrażenie najbardziej zakochanej z żon. Idylla skończyła się, kiedy Demi, chcąc zrobić ukośnieniu niespodziankę, przyjechała do Londynu na plan kręcenego przez niego filmu. Zastała go w towarzystwie korpuśnej gwiazdeczki. Prawdziwa bomba wybuchła jednak na początku lata, gdy Demi odkryła romans Bruce'a z Michelle Hoyt. Dziewczyna ma 27 lat i do złudzenia przypomina Demi sprzed lat dziesięć. Gwiazdor poznał ją w 1995 r., gdy pracowała jako kelnerka w jednym z miasteczek Północnej Karoliny, gdzie właśnie kręcił film. Wkrótce dostała angaż do baru „Dynamit”, działającego w miasteczku oddalonym zaledwie o kilka kilometrów od posiadłości Demi i Bruce'a w górach Idaho. Rodzina spędzała tam dużą część roku. Rozwiedzona Demi, tylko dlatego, że chciała oszczędzić córkom nieprzyjemności w szkole, czekała do wakacji, by poinformować prasę o rozwodzie. Ostatnio widuje się ją wspartą na ramieniu ślicznego Brada Pitta. (k)

DOMOWE LIKIERY SĄCZONE PRZY POPÓŁUDNIOWEJ KAWIE, PRZYPOMNĄ UROK DAWNYCH ŚWIAT

WIGILIJNE SPECJAŁY

Za dziewiętnaście dni usiadziemy do wigilijnego stołu. Można już upiec choinkowe pierniki i powoli można też wypełniać kredens bakaliarni, przyprawami, puszkami z grozikiem, słókami marynowanych grzybków i ostrymi konfiturami z aroni, borówek, żurawin. Zaoszczędzić w ten sposób sporo nerwów, czasu i pieniędzy. W ostatniej chwili kupuje się drogo i bez przyjemności.

Albo można też przygotować coś wyjątkowego - domowe likiery, które zdają dojrzeć w ciągu dwu tygodni, a potem, sączone przy popołudniowej kawie, przypominają urok dawnych świat.

Obydwa - kawowy i pomarańczowy - są wspaniałym dodatkiem do kremów, maku, serników i tortów. Dwie, trzy łyżeczki dobrego alkoholu wystarczą, by zwykły masłany russel, którym tradycyjnie przekłada się torty, nabrał cech wykwintności. Lody polane esencjonalnym, przyrządzonym z naturalnych składników likierem, udekorowane owocami i drobnymi ciasteczkami stają się „ambrozją”, pucharem „bombą”, słowem eleganckim zakończeniem obiadu. W końcu mały kieliszek likieru, wiany do kawy, zmienia filiżankę smolitego naparu w lekki deser. Po przystawkach, zupach, pieczyście, wypijamy tylko filiżankę pysznej kawy ozdobi-

bionej chmurką białej śmietany, a torty zostawiamy na inną okazję.

● Angielski likier pomarańczowy

Składniki: 3 pomarańcze, 2 cytryny, skórka z 2 pomarańczy, 25 dag cukru, 1/2 l czystej wódki, filiżanka dobrej wody.

Wodę z cukrem gotujemy na małym ogniu przez kwadrans. Zdejmujemy z ognia, studzimy i wlewamy wódkę. Pomarańcze obieramy, kroimy w plasterki. Dodajemy plasterki cytryny oraz posiekaną skórkę pomarańczy (z jednej). Do syropu z wódką wkładamy owoce i skórkę. Wlewamy do słoja, przykrywamy i zostawiamy na 10 dni. Codziennie potrząsamy. Potem filtrujemy kilka razy przez dobry filtr do kawy, wlewamy do butelek. Ten likier o wysokiej zawartości alkoholu możemy dodać do: kakao, drożdżowej babki (podczas wyrabiania), lukrowej polewy, którą ozdobiemy sernikami, wszelkich masła-

nych kremów. Rozcieńczony w proporcji: 1 kieliszek likieru - 2 kieliszki przygotowanej wody plus łyżeczka cukru i 2 łyżeczki soku z cytryny - jest świetnym ponaczem, którym nasącza się biskopowe krążki tortów.

● Likier kawowy

Składniki: Pół łaśki wanilii, 1 filiżanka zimnej wody, 1 filiżanka zimnej, mocno palonej kawy, 2 filiżanki mocnej wódki, 1 filiżanka cukru.

Wzruszamy posiekaną wanilię do dzbanka. Wsypujemy kawę i wlewamy wrzącą wodę. Po 5 minutach przeczekamy kawę przez filtr. Bieremy dodatkową pół filiżanki wody i jeszcze raz zaparzamy tę samą zmieszoną kawę. Po 5 minutach przeczekamy. Łączymy kawę z pierwszego i drugiego parzenia, wsypujemy cukier i energicznie mieszamy. Gdy kawa wystygnie, wlewamy wódkę. Przelamywa do czystej butelki ze szczelnym zamknięciem. Można podawać już po tygodniu. (kk)

RADA

Jak się zachować?

Czy jedząc kurczaka, zawsze trzeba postawić się nożem i widelcem? Nawet w restauracji, mam ochotę wziąć udko do ręki i po prostu je ograżyć, ale nie wiem, czy jest to dopuszczalne.

Na przyjęciach i w restauracjach przy konsumpcji drobiu należy korzystać ze sztućców. Nie jest to oczywiście wygodne, ale trudno - trzeba się z tym pogodzić. Na jedzenie kurczaka rękami można pozwolić sobie w domu, w gronie rodziny, oraz w barach typu Kentucky Chicken. W tych ostatnich zasadą serwowania drobiu zmusza nas do odstępstwa od sztywnych zasad. Dłubanie plastikowymi sztućcami w porcji skrzydełek może być trudne i odebrać nam cały smak.

NIE RÓB MU WYRZUTÓW, TYLKO PROŚ O ZAŁATWIENIE KONKRETNEJ SPRAWY

On kocha tylko pracę

Pracuje od świtu do nocy i nie chce zwolnić tempa. W domu jest tylko rzadko widzianym gościem. Gdyby nie ślubna obrączka na palcu, zapomniałabyś, że masz męża...

Co na to psycholog?

Coraz więcej ludzi staje się nagałowcami pracy. Są tak zaangażowani w swoje sprawy zawodowe, że poświęcają im cały swój czas i uwagę. Osoby cierpiące na ten rodzaj uzależnienia zapominają o wypoczynku, rozrywkach, nie utrzymują żadnych kontaktów towarzyskich. Ponieważ przestają interesować się życiem rodzinnym, ich małżeństwa często się rozpadają. Ale mimo wcześniejszych sygnałów o szkockich, które z takiej postawy wynikają (konflikty w domu, pogarszające się zdrowie), pracochłoni nie jest w stanie zaprzeczyć nad swoim zachowaniem. W takiej sytuacji najlepiej się zwrócić do pomocy do psychologa lub psychiatry. Terapeuci leczą pracochłoni psychoterapią i technikami relaksacyjnymi.

Jak żyć z zapracowanym mężem?

Od czasu do czasu przypomnij mężowi, że powinien znaleźć trochę czasu na rozmowę z dziećmi i odpocząć. Uświadom mu, że pracując zbyt intensywnie, może szybko się „wypalić” i stać się mniej efektywny. Nie rób mu wyrzutów, że wszystko jest na twojej głowie, tylko proś o załatwienie konkretnych spraw. Włóż mu do portfela kartkę z informacją, że trzeba zapłacić ratę za samochód, a zepsuty zegarek, który już miesiąc czeka na naprawę, osobiście włóż mu do teści.

Okazał mu wyrozumiałość, gdy wrócił do domu bez pieczywa na kolację, chociaż obiecał, że na pewno kupi. Dopilnuj jednak, żeby wpisał do kalendarza zaplanowaną wizytę u teściowej, o której w żadnym razie nie wolno mu zapomnieć.

Nie czekaj na niego do późna z kolacją - włóż jedzenie do lodówki i połóż się spać. Na pocieszenie możesz zostawić mu na stole czuły liść.

Nie rozpaczaj, gdy on nie może pójść z tobą do znajomych na przyjęcie, bo właśnie w tym czasie ma ważne zebranie. Zrób się na bóstwo i idź sama! (P)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

Z PATELNI I GARÓW KUCHMISTRZA JANUSZA

(41)

Sznycel z kurczaka »Cordon Blue«

Składniki: 60 dag filetu z kurczaka (4 kawalki), 10 dag kielbasy szynkowej, 10 dag sera żółtego, 10 dag gotowanej marchewki, 1 jajko, 10 dag bułki tartej, 3 dag maki, 1,5 dl oleju, 40 dag mrożonek (marchewka, seler, kalafior, groszek, brokuł, fasolka szparagowa). Sól i pieprz do smaku.

Sos beszamelowy: 1 del mleka, 0,5 del śmietany kremówki, 1 del rosolu lub bulionu z kostki, 5 dag margaryny, 3 dag maki. Sok z 1/2 cytryny, sól do smaku.

Filet z kurczaka oplać, osuszyć, nakroić na cienkie duże platy, rozbić tłuczkiem do szeroka, posolić, posypać pieprzem. Na każdy płat ułożyć plaster sera, kielbasę i marchewki, przełożyć brzozi, zbici tłuczkiem i opanierować w mące, jajku i tartej bułce. Smażyć w głębokim oleju na słabym ogniu - z obu stron na złoty kolor (ok. 5 min. z każdej strony).

Mrożonki ugotować w posolonej wodzie do miękkości, osuszyć. Gotowe sznycle na talerzu obłożyć.

my dookoła gotowanymi jarzynami i przelewamy sosem beszamelowym. Podajemy z ziemniakami pouré lub frytkami.

Sos beszamelowy: Z margaryny i maki zrobimy jasną zasmażkę, zalejemy mlekiem i rosółem, dobrze rozmieszamy. Gotujemy na słabym ogniu - stale mieszając - ok. 1/2 godz.

Pod koniec gotowania wlejemy śmietanę. Doprawimy solą i sokiem z cytryny do smaku.

JANUSZ KRZYWOŃ

(przepis na 4 porcje)

SKUTKI NIEWŁAŚCIWEJ PIELĘGNACJI ZLIKWIDUJEMY STOSUJĄC DOBRE KOSMETYKI

Jedną z przyczyn rozdławiania się włosów jest nieprawidłowa pielęgnacja skóry w organizmie oraz niedobór witamin z grupy B (zwłaszcza B6). Włosom szkodzi także częste, zbyt gwałtowne szorstkowanie i czesanie, farbowanie, trwałe ondulacje, przegrzewanie suszarką i elektryczną lokówką oraz słońce.

Wskutek nieodpowiedniej pielęgnacji włosy stają się kruche, łamliwe i przesuszone. Najbardziej niszczą się ich końcówki. Im dłuższe włosy, tym bardziej są narażone na rozdławianie się. Dotyczy to również włosów cienkich i delikatnych.

Włosy bardzo zniszczone najlepiej skrócić. Jeżeli jednak nie chcemy zrezygnować z długich włosów, można je podciąć w specjalny sposób: pasmo

Włos na czworo

włosów skrócić jak sznurek, a rozdwojone, odstające końcówki obciąć nożyczkami. Inną metodą, którą stosować mogą jednak tylko doświadczeni fryzjerzy, to opalanie odstających końcówek nad płomieniem świecy.

Jeżeli włosy są bardzo zniszczone, skutki niewłaściwej pielęgnacji zlikwi-

dujemy stosując kosmetyki intensywnie regenerujące. Prócz silnie działających odżywek (np. Sanara Repair-Kur, Elsève z proteinami lub jobobą, Schauma

z lecytyną lub proteinami) można też używać fluidów zamykających rozdwojone końcówki i pokrywających je warstwą ochronną (np. Sanara Split-Repairs Fluid). Strukturę włosów pomaga odbudować kosmetyk zawierający keratynę - Sanara Liquid Hair, polecany zwłaszcza do włosów cienkich i delikatnych.

Ubytki w łuskach włosów doskonale wypełnia również preparat Gloss firmy Perma. Dobrą ochronę włosów podających na rozdławianie się końcówek jest lakierowanie włosów. Lakier powinien zawierać substancje pielęgnujące i ochronne, m.in. filtr przeciwsłoneczny (np. Taft firmy Schwarzkopf).

Przy skłonności do rozdławiania się końcówek włosów ważny jest wybór fryzury. Najlepiej zdecydować się na włosy krótkie, regularnie je podcinać u fryzjera i zrezygnować z cieniowania (ukośne cięcie osłabia końce). Włosy długie należy upinać tak, aby nie opadały na ramiona i nie ocierały się o ubranie. (A. P.)

Nasze Najukochańsze

pani ZOFII NOWAK

z Cieskiego Cieszyńska w dniu Jej 90. urodzin składamy serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności, a my Twój bardzo Cię kochamy. W dniu święta urodzin życzymy Ci dużo zdrowia, zdrowia, radości, słońca i 100 następnych lat. Najbliżsi. OL-174

Dnia 7 grudnia 1928 urodził się na Zaozi

inż. ALOJZY KALETA

Z okazji znanego jubileuszu składamy serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności i jeszcze wielu miłych chwil spędzonych wśród najbliższych i przyjaciół.
Żona Wisia, Karol Polak, Renata, Staszek, wnuczki Ania i Patrycja. OL-172

„Bo była nam szczęściem i skarbem w rodzinie
Wiem imię Twe, Matko, w nas nigdy nie zginie”.

A. Wawrosz

Dnia 7 grudnia obchodzi swoje zane już urodziny Kochana Mamusia, Telciowa i Babcia

pani ANIELA KLIZOWA

z domu Beresko, zamieszkała w Mostach koło Jabłonkowa nr 225. Życzenia zdrowia, spokoju i błogosławieństwa Bożego składa syn Zdzisław z Renią oraz wnuczki Adrianna i Sandra. CS2/136

„Kto kochał, nie zapomni,
Kto znał, niechaj zapomni”.

W cichej, bolesnej zadumie wspominamy dzień 5. 12., kiedy to przed 5 laty opuścił nas nasz Najmilszy Ojciec, Teś, Dziadek i Pradziadek

śp. JÓZEF KLIZ

z Bocanowic. Tym, który razem z nami poświęcał Zmarłemu chwilę cichych wspomnień i modlitwę, dziękując córka i syn z rodzinami. OL-170

Dnia 5. 12. mija 2. rocznica śmierci naszej Drogiej Mamy

śp. JUSTYNI FAJOWEJ

zaś 7. 12. upełnie 29 lat od śmierci Jej Męża

śp. ANTONIEGO FAI

z Karwiny. Z miłością i szacunkiem wspominają córki z rodzinami. CS4/246

„Pola, błękitne pola...
fortepianu klawiszów,
białe karty otwarte,
których nikt nie zapisze”.

H. Jasieczek

Dziś 5. 12. 1998 obchodziliby swoje 60. urodziny

śp. PaDr WŁADYSŁAW JOSIEK, CSc.

profesor polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszyńskiej. O chwilę wspomnień prosi żona i brat z rodziną. O-120

Dnia 5 grudnia obchodziliby 90. urodziny

śp. WIKTOR KUBICA

ostatni dyrektor Polskiej Szkoły w Ligotce Kameralnej. Zaś w czerwcu minęła 10. rocznica Jego śmierci. Z wdzięcznością wspomina najbliższa rodzina. AD-239

Dnia 5. 12. 1998 mija trzecia bolesna

rocznica zgonu naszego Najdroższego

śp. inż. BOGUSŁAWA MATUSZKA

z Cz. Cieszyńskiej. Tych, którzy Go znali i szanowali, o chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. AD-229

„Umartyć nieśność dotąd trwa, do-
kąd pamięć im się płaci...”

5 grudnia mija 1. rocznica zgonu

śp. RUDOLFA KOWALI

z Bystrzycy. O chwilę wspomnień w cichej zadumie prosi żona i syn z rodzinami. AD-235

„Odeszła, skąd nie ma powrotu, Mamo
żał i wspomnienia na zawsze zostaną
i miłość w sercu. A pamięć o boli zapo-
mnieć, Kochana, nam nie pozwoli”.

Dnia 10 grudnia upełnia rocznicę śmierci naszej Ukochanej Mamusi, Babci i Teściowej

śp. FRANCISZKI NIECIAŁOWEJ

Z żalem w sercu wspominają córka i syn z rodzinami. CS2/134

Dnia 7. 12. mija 4. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. ADOLFA PYTLIKA

emeryt. nauczyciela z Bystrzycy. O chwilę wspomnień i zadumy proszą najbliżsi. CS2/149

■ kronika rodzinna

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, przyjaciółom i znajomym za wyrazy współczucia, kwiaty i udział w uroczystości pogrzebowej naszego Kochanego

śp. EUGENIUSZA DURCZOKA

z Karwiny-Raju. Dziękujemy ks. St. Jochymowi za piękne i dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego, ks. dziekanowi P. Cernocie, p. Zielenkowi i p. Filipowi za piękne śpiewy, chórowi i chórowi „Dźwięki” za udział w pogrzebie, panu przewoźni T. Puchale za wzniesienie słowa pożegnania nad grobem i członkom Klubu Seniora za udział w pogrzebie. Zasmucona żona i córka z rodziną. CS4/247

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 29. 11. br. tragicznie zginął w wieku 44 lat nasz Drogą Maż, Tata, Syn, Brat i Ziść

śp. inż. EUGENIUSZ CWIERTKA

z Cieskiego Cieszyńskiego. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 9. 12. 1998 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego Na Niwach. Zasmucona rodzina. OL-173

Serdeczne wyrazy współczucia z powodu tragicznej śmierci

śp. EUGENIUSZA CWIERTKI

prezesa MK PZKO w Cz. Cieszyńsko-Osiedlu

rodzinie Zmarłego

składa Zarząd Główny PZKO. B-207

Wyrazy głębokiego współczucia

pani HALINIE CWIERTKA z rodziną

z powodu tragicznego zgonu

MĘŻA

składają członkowie Zarządu Koła PZKO Czeskiego Cieszyńsko-Osiedla. AD-238

Głęboko poruszeni tragicznym zgonem wspaniałego człowieka, rodzica, który był zawsze współorganizatorem akcji przedszkolnych

śp. ANDRZEJA BULAWY

Jego żonie

BASII BULAWY

wyrazy serdecznego współczucia, ale także otuchy przesyłają panie, zarząd Koła Macierzy Szkolnej i rodzice przedszkola w Lesznej Dolnej. B-208

„Ojciec nie umiera
- on tylko w daleką podróż się wybiera”.

W głębokim żalu pogrążeni podajemy smutną wiadomość, że dnia 2. 12. 1998 zmarł w wieku 67 lat nasz Ukochany Maż, Ojciec, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. inż. JAN SIKORA

z Karwiny 5-Olszyna. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 8. 12. 1998 o godz. 13.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie-Fryszacie na cmentarzu w Karwinie-Mizerowie. W smutku pogrążona żona i synowie Jerzy i Andrzej z rodzinami. CS4/250

Wyrazy współczucia z powodu zgonu

śp. inż. JANA SIKORY

zasmuconej rodzinie składa Komitet Miejski PZKO Karwina. B-205

Serdeczne wyrazy współczucia z powodu zgonu

śp. inż. JANA SIKORY

prezesa MK PZKO w Karwinie-Starym Mieście

rodzinie Zmarłego

składa Zarząd Główny PZKO. B-206

Wyrazy głębokiego współczucia

pani GERTRUDZIE SIKORA

z powodu zgonu

MĘŻA

składa Zarząd MK PZKO Karwina-Stare Miasto. CS4/251

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ●

Atut własnego lodowiska

Tak się złożyło, że hokeiści Hawierzowa rozegrali ostatnio 3 mecze pod rząd na własnym lodowisku. We wszystkich trzech wygrali, tracąc zawsze tylko jednego gola. Dzięki tej serii z 12. miejsca wywindowali się na szczyt na szczyt na dziesiątą i patrzą teraz bardziej spokojnie, bo z większego dystansu na strefę spadków. Wygrana z drużyną znaną Węławy jest już 4. zwycięstwem w identycznym stosunku bramkowym... Nasi II-ligowcy też mieli w czwartek po swej stronie atut własnej taffli i w pełni go wykorzystali, odnosząc zwycięstwa zgodną różnicą 5 bramek. Wygrana karwiniaków z wielogolowym tabeli jest także niespodzianką

O I LIGA: HAWIERZÓW - KRALUPY

5:1 (1:0, 1:0, 3:1). Oba zespoły, sąsiadujące z sobą w tabeli, pilnie potrzebne były punkty. Szwank meczu było 9. miejsce. Hokeiści Karwina zaczęli ostrożnie, zagracząc obronę, którą gospodarzom trudno było przełamać. Ciepłego bramkarza Chłada starali się oni zaszkodzić strzałami z dystansu (zwłaszcza Sedlak i Kelen) - bez skutku. Dopiero w 9. min. w pobliżu jego bramki znalazł się Kalik, który po wzorowej współpracy z Rozumem i Sedlkiem umieścił krążek tam, gdzie trzeba - 1:0. Goście radzko dochodzili do pozycji strzeleckich, ale ich kontry były niebezpieczne. W II tercji obraz gry nie ulegał zmianie. W 33. min. do głosu doszedł obrońca HCH: w okresie gry 4 na 3 Zatopek z podania Grima precyzyjnym strzałem spod niebieskiej linii podwyższył na 2:0. Kolejne szanse zaprzeczali inni obrońcy - Seman (z bliska przestrelili) i Grimm. W 40. min. murawa okazała znowu wulgię. Na początku III odsłony gospodarzy kilkakrotnie podtrzymał bramkarz Masny. Później jednak hawierzowianie zwiększyli obroty i skuteczność swych akcji: 50. - znowu Zatopek (z pod. Grima) 3:0, 53. - Rozum (as. Sedlak i Kalik) 4:0, 55. - Kelen (z idealnego pod. Zatopeka) kisałnł zmęczonego już Chłada - 5:0. Goście dopiero na sekundę przed końcowym gwizdkiem s. Poruby, z kija Vejvody, pozbyli Murawę czystego konta (5:1); podobali się też Zatopek i Kalik. Kary: 5 - 6 (Łouček 10 minut, wykorzystanie 2:1; widzów 1500. (6)

Znojmo - Beroun 5:3 (goście prowadzili

już 3:1). Ołomuniec - Trezbič 1:1, Chomutov - H. Brod 6:2 i.d. Po 14. kol.: 1. Znojmo 34, 2. Trezbič 31, 3. Chomutov (4) 30., 8. Kadaň 22, 9. Hawierzów (10) 21, 10. Kralupy (9) 20, 14. Brno 13 pkt.

O II LIGA: KARWINA - N. JICZYN

6:1 (3:1, 2:0, 1:0). Niespodzianka 21. kolejki. Hokeiści znanego Olzy, po przesławnym łaniu w Brnie, szybko się zmobilizowali i z niebawem lawę rzucili się na faworyzowanego rywala. Zaskoczenie „kapelusznic” nie wzięli, co się

z nimi dzieje... O pulpiacji sera przypisywał ich karłowaty bramkarz, Zurek. U podstaw sukcesu karwiniaków leży klasyczny „hustlek” Lokaja - w 8. 10. i 20. min., na który goście odpowiedzieli tylko raz - w 11. min. (Cerný). Dzieła KSK doskonale: Věchváč (w 31. w przewadze liczebnej), Raizl (w 36.), Hlinský (w 48. min.). Cały zespół Karwiny był tym razem nie do poznania, w pełni satysfakcjonując swą boją i kolektyną postawą 500 widzów, którzy kibicowali i biorąc rewanz z nawiązką za porażkę 2:6 w N. Jicynie. Kary: 4 - 5, wyk. 1:0. Sedziował Krenzelok. (p)

O ORŁOWA - KOPRZYWNICA 7:2

(3:0, 1:1, 3:1). Wynik identyczny jak w 1. wzajemnym spotkaniu) sygnalizuje wyraźnie, kto „grazdził” na tafli. Gospodarze od pierwszego gwizdka sędzią Jandę przyzywając do udziału na jego tercie obronę; niemniej na prowadzenie wyszli dopiero w 11. min. załaga Vavříka (as. Bahnik). Kolejne 2 gole padły pod koniec tercji: 19. - Duba (Dvořák), 20. - Potěšil (Petr Balajka). W II części znowu naciskali orłowie, lecz natrafiali na dobrze dysponowanego bramkarza Raizla i w połowie meczu jak gdyby się zatrzymali... W 37. min. Hejč (K) obniżył na 3:1, zaś w 39. Kalpárek z bliskiej odległości przestrelił... W 40. min. bramka „do szatni” asystowali swych kolegów Petr Balajka (as. Dvořák) 4:1. W ostatniej tercji padło najwięcej bramek: 44. - Sedlak (Petr Balajka) 5:1, 53. - Moravec (po składowej akcji Novák-Duba-Petr Balajka) 6:1 i Dvořák 7:1. Wynik skorygował Dobeček na 7:2. Kary: 2 - 3, bez wyk.; widzów tylko 600. (jk)

Y. Brno - Šumperk 4:1, F-M - Poruba 3:7, Přerov - R. Brno 4:4, Uničov - Střezbič 1:1 i Uh. Hradzištske - Zlato 10:3. Po 21. kol.: 1. Yng Brno 33, 2. N. Jicyn 31, 3. Šumperk i 4. Poruba po 28., 8. Přerov (9), 9. Karwina (8) i 10. F-M (8) po 20 pkt., 11. Zlato 17, 12. Orłowa 15, 13. Uničov 8, 14. Koprzywnica 5 pkt.

DZIŚ I JUTRO następne spotkania.

(Opr. EF)

Nasza oferta na weekend

O HOKEJ: Witkowiec - Trzciniec. Ekstraliga - jutro o godz. 17. Poprzednio 3:4 i 3:1.

I LIGA: Trzebież - Hawierzów. Dziś o 17. Poprzednio: 4:1. II LIGA: Poruba - Karwina (dziś o 17 - p. 1:2); i Střezbič - Orłowa (jutro o 17 - p. 4:1). MR i KLASY: Cz. Cieszyń - Kozłowiec (dziś o 19 w Trzcinie), MR II KL: Bogumín - CSAD Ostrawa (dziś o 9).

(mubka)

O WYTRZYMAŁOŚCIOWY DWUBÓJ SIŁOWY. Pierwsza edycja turnieju o Pu-

blisze

■ SPORT POLSKI

POLSKA - RUMUNIA 91:64 (44:30).

„Smutne” zwycięstwo koszykarzy w elim. meczu ME w Tarnowie nad outsiderem grupy. Szanse awansu do finałów ME stracił Polacy wcześniej. Najwięcej punktów: Jankowski 30, Wójcik 18 - Łaputa 22. Węgry - Rosja 60:59(1); Macedonia - Portugalia 75:63. Po 8. kol.: 1. Rosja 15, 2. Węgry i 3. Macedonia po 14, 4. Polska 11 pkt., 5. Portugalia 10, 6. Rumunia 8 pkt. Pozostałe mecze: 24. 2. w Rosji i 27. 1999 z Portugalią. Po spotkaniu z Rumunią trener reprezentacji polskiej, Eugeniusz Kijewski, zrezygnował z dalszej pracy z narodowym zespołem...

O BARDZO DOBRZE spisał się podczas

międzynar. pływackich mistrzostw USA w College Station studiujący na USA Bartosz Sikora, zajmując w wyścigu na 200 m. st. grzbiet, 2. miejsce - 1:55,77 min. - rekord Polski. (Opr. ef)

char fy JK Animate w hali StaRS w Trzcinie dla zawodników powyżej lat 15 - dziś od godz. 16.15. Dyscypliny: wyściganie 100m i w przynależ. Ważenie - od 15 do 16. Nagrody: 3000 Kč (plus puchar wodny), 2000 i 1000 Kč. (b)

O PODNOSZENIE CIĘŻARÓW. Top

12 - turniej w podroczu (dziś od godz. 16 w Hawierzowie).

O PONADTO: Jicyn - Karwina w eks-

tralidzie piłki ręcznej (poprzednio 19:29); Hradec Kr. - Hawierzów (I liga korfbal); alpejski PE w słalomie specjalny w Szp. Mlynie (z udziałem Ewy Kurfürst z Karwiny) i.d.

O ŚLIZGAWKA. HAWIERZÓW: sobota

od godz. 15.30-17.10. Karwina: sobota i niedziela 14.00-15.40, 16.05-17.45 i 18.10-19.50. BOGUMIN: sobota i niedziela 14.00-16.20 i 17.00-18.40. ORŁOWA: sobota 14.00-16.30; niedziela 14.45-17.15; poniedziałek 10-12. CZ. CIESZYŃSKO: sobota 14.00-15.40 i 18.20 (dyskoteka); niedziela godz. 10.00-11.40 i 14.00-15.40. (fm)

A NAGRODY 49. SPORTKI: II - 528 519

KŁ (III - 14 245 KŁ (53), IV - 574 KŁ (2629), V - 65 KŁ (49 360), VI LOSOWANIE: I - 5 712 938 KŁ (II - 264 259 KŁ (2), III - 11 615 KŁ (65), IV - 527 KŁ (2860), V - 64 KŁ (50 193), SZANSĄ: II - 100 000 KŁ (2), III - 10 000 KŁ (13), IV - 1000 KŁ (191), V - 100 KŁ (1979).

XVI PRZEDŚWIAteczny turniej

w szachach blyskawicznych o nagrody urzędu z sobotę 19 grudnia br. KS Slawcy Cieszyński. Początek o godz. 9.00 w auli gimnazjum przy ul. Frydeckiej. Tempo gry - 2x5 minut. Zgłoszenia należy przysłać do 10. 12. pod adresem: Jan Kopec, Hrabiańska 48, kod 737 01 Cz. Cieszyń.

MIESZANA Drużyna badmintono-

wa Slawcy Cz. Cieszyń bierze dziś i jutro udział w 1. rundzie II ligi w Dobruszce. Zabraknie w niej obiecującego zawodnika Suchanka, który przeniósł się do Koprzywnicy. -am-

CO SŁYCHAĆ W REGIONIE?

6 BIEGÓW ULICZNYCH złożyło się

na 2. edycję Reebok Cup '98. Wśród kobiet triumfowała niezmordowana 38-letnia hawierzowianka Alena Peterkova, która wygrała półmaraton w Domažlicach, bieg miejski w Mar. Łańskich, Młodawską „10” oraz bieg poprzeczny Pragę i Szpilberk w Brnie. Jedynie w Biegu Wieczornym w Brnie zajęła ona 2. miejsce. Końcowa punktacja: 1. Peterkova (MBKH) 49 pkt., 2. Klimelowa (USK Praga) 35, 3. Kučerikova (Moldawa) 33 i.d. Za swe zwycięstwo hawierzowianka zgarnęła premię w wysokości... 190 000 koron. (d)

XVI PRZEDŚWIAteczny turniej

w szachach blyskawicznych o nagrody urzędu z sobotę 19 grudnia br. KS Slawcy Cieszyński. Początek o godz. 9.00 w auli gimnazjum przy ul. Frydeckiej. Tempo gry - 2x5 minut. Zgłoszenia należy przysłać do 10. 12. pod adresem: Jan Kopec, Hrabiańska 48, kod 737 01 Cz. Cieszyń.

MIESZANA Drużyna badmintono-

wa Slawcy Cz. Cieszyń bierze dziś i jutro udział w 1. rundzie II ligi w Dobruszce. Zabraknie w niej obiecującego zawodnika Suchanka, który przeniósł się do Koprzywnicy. -am-

GŁOS LUDU

Gazeta Polskich w Republice Czeskiej

Redaktor naczelny: Władysław Bilko; zastępcy red. naczelnego: Henryk Bittmar, Bogusław Krzyżanek

Adres redakcji: 709 29 Ostrawa, P.O. Box 29, Novinářská 3; telefony: centrala 6607/111, sekretariat 6607/252, dział łączności z czytelnikami

6607/249, dział sportowy 6607/258, redakторы 6607/242, 6607/256; faks: 6607/252

Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 15.00 w redakcji „Głosu Ludu” w Ostrawie (w pozostałych godzinach pod nr tel. 6607/252 czynna jest sekretaria automatyczna), w poniedziałek, środa i piątek w godz. od 8.00 do 12.00, wtorek i czwartki od 12.00 do 16.30 w biurze „Contact” przy ul. Hlavní 3 w Cz. Cieszyńskiej, w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Fryszacie (na rynku) w godzinach otwarcia; w dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 3, Cz. Cieszyń

Pismo wychodzi we wtorek, czwartki i soboty

Kopertuwa SMNS, a.s., Ostrawa

Skład komputerowy „Głosu Ludu” Ostrawa

Druk TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, s. a. Reklamy i zdjęć nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzegając sobie również prawo dokonywania skrótnów, adaptacji, przeredagowania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych.

W wydawnictwie „Otta”, ul. Hlavní 3, Cz. Cieszyń, wydaje Rada Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC

Redaguje kolegium

Redaktor naczelny: Władysław Bilko; zastępcy red. naczelnego: Henryk Bittmar, Bogusław Krzyżanek

Adres redakcji: 709 29 Ostrawa, P.O. Box 29, Novinářská 3; telefony: centrala 6607/111, sekretariat 6607/252, dział łączności z czytelnikami

6607/249, dział sportowy 6607/258, redakторы 6607/242, 6607/256; faks: 6607/252

Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 15.00 w redakcji „Głosu Ludu” w Ostrawie (w pozostałych godzinach pod nr tel. 6607/252 czynna jest sekretaria automatyczna), w poniedziałek, środa i piątek w godz. od 8.00 do 12.00, wtorek i czwartki od 12.00 do 16.30 w biurze „Contact” przy ul. Hlavní 3 w Cz. Cieszyńskiej, w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Fryszacie (na rynku) w godzinach otwarcia; w dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 3, Cz. Cieszyń

Pismo wychodzi we wtorek, czwartki i soboty

Kopertuwa SMNS, a.s., Ostrawa

Skład komputerowy „Głosu Ludu” Ostrawa

Druk TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, s. a. Reklamy i zdjęć nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzegając sobie również prawo dokonywania skrótnów, adaptacji, przeredagowania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych.

W wydawnictwie „Otta”, ul. Hlavní 3, Cz. Cieszyń, wydaje Rada Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC

Redaguje kolegium

Redaktor naczelny: Władysław Bilko; zastępcy red. naczelnego: Henryk Bittmar, Bogusław Krzyżanek

Adres redakcji: 709 29 Ostrawa, P.O. Box 29, Novinářská 3; telefony: centrala 6607/111, sekretariat 6607/252, dział łączności z czytelnikami

6607/249, dział sportowy 6607/258, redakторы 6607/242, 6607/256; faks: 6607/252

Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 15.00 w redak

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 5 GRUDNIA

■ TC 1:

5.00 Nasta wieś
5.20 Klub Seniora
5.50 O zdrowiu (magazyn)
6.05 Poradnik ożywczy
6.25 Europa dziś
7.00 „1”
7.30 Szczęście, otwórz się II
8.00 Poranek
8.05 Niechaj świat zawojują mali
8.15 Wiadomości ze świata
8.30 Hip, hop (teleturniej)
9.05 Z wizytą u pani Muzyki
9.15 Czułki
9.40 Labirint
10.00 Rekordy i osobliwości
10.10 Meduza (tyg. muzyczny)
10.40 Animal
11.00 Z wizytą w ZOO
11.05 „Clive James: Poczłowa z Buenos Aires” (dok.)
12.00 Wiadomości
12.05 Mattiotti Movie Collection
12.30 35 lat „Spirituálny kvintet” (koncert)
13.20 O zdrowiu
13.35 Magazyn rolniczy
13.55 Znow „Na Vlachovce”
14.35 Studio reporterów
14.55 „Morze życia” (s. dok., 1/13)
15.50 „Upadły idół” (film bryt.)
17.25 Piramida (teleturniej)
18.00 Wiadomości
18.05 „Berenika” (hajka)
18.57 Losowanie „10” szczęśliwych
19.00 Wiadomości
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.45 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Bolkoviny (pr. rozryw.)
20.55 „Młotowitko” (kom. USA)
22.35 Wiadomości
22.45 Losowanie „10” szczęśliwych
22.50 „Niespotykane spotkania” (film czeski)
23.25 Pojedynki z Hemingwayem” (kom. USA)
1.25 „Brudna sprawa” (film franc.)
3.10 Młoda Bolkovina
4.20 BonBon
■ TC 2:
7.00 Euronews
7.30 Panorama
8.00 Report
8.45 Uniwersytet TV
10.20 Salon czeski
10.50 Salon morskawo-ślaski
11.20 Poradnik ożywczy
11.40 BonBon (nowości muzyczne)
12.00 TV Klub Niesłyszących (mag.)
12.30 Ego
12.50 „Spotkalem go w ZOO” (film czeski)

13.55 „Muhammad Ali - więcej od boksera” (dok.)
14.55 BVV Open (tenis)
17.30 Auto-moto rewia
18.00 Ogród (spotkania folkowe)
18.40 „Halo, halo!” (s.)
19.10 „Cień mojej krwi” (dok.)
19.40 Lapidarium
19.55 Wiecezorem na ekranie
20.00 Obce słowo „Pocierza”
20.05 „Sen nocy” (inscenizacja)
21.55 Europejskie Nagrody Filmowe 1998
23.25 „60”
0.25 Kinobos ‘98
0.50 „Na Kłoboczkę” (spotkanie rockowe)
1.30 Wiadomości TVS.

■ NOVA:

7.30 „Płintostonowie” (s. anim.), 8.35 Power Play, 9.35 „Colbyowie II” (s.), 10.25 „Columbo” (s. anim.), 12.00 Dwadzieścia lat później, 12.30 Główny, 13.00 As (lista przebojów), 14.00 Jazda Pancho Villa” (film USA), 16.10 „Akademia policjantów” (s.), 16.55 „Knight Rider” (s.), 17.40 „Renege” (s.), 18.30 Prognosty, 18.35 Runda, 19.30 DTV, prognoza pogody, 19.50 Wiadomości sportowe, 20.00 Astrologiczny show (pr. rozryw.), 20.50 „Rodzina policjantów” (film USA), 22.30 Właśnie dziś, 22.33 Pogodynka, 22.35 „Prawo Murphy’ego” (thriller USA), 0.20 „Jutro” (erot. s., 1/7), 1.50 Gillette World Sport Special.
■ PRIMA:
8.10 „Czarodziejski autobus szkolny” (s. anim.), 8.35 „Stan zalazania” (film czeski), 10.00 Prima S.O.S., 11.05 W gwiazdach zapisało, 11.10 „Anna” (s.), 12.10 „Wojny Wikingów” (dok.), 13.10 „Świat ‘98”, 13.35 „Wielkie trzęsienie ziemi” (film USA, 1/2), 15.15 „Wrażliwe miejsca” (film czes.), 17.00 „Wielkie tajemnice i mity XX wieku” (s. dok.), 17.25 Xantypa Plus, 18.00 „Remington Steele” (s.), 19.00 DTV, 19.15 Mniem (teleturniej kulinarny), 19.40 W gwiazdach zapisało, 19.45 „Baron” (s., 1/4), 21.25 „Nagle zgony” (s. dok.), 22.15 „Miejsce przeznaczenia: Berlin” (film niem.), 23.50 „Justinien, bastard boby” (film franc., 2/2).

NIEDZIELA 6 GRUDNIA

■ TC 1:
5.00 35 lat „Spirituálny kvintet” (koncert)
5.50 Z podłogi i za kulis Filharmonii Czeskiej
6.00 Salon morskawo-ślaski
6.30 Salon czeski

7.05 Nowe książki
7.15 „Willi Fog w podróży za przegodą” (s. anim.)
7.45 „Jubilej” niedziela
10.00 Obiekt
10.30 „Był sobie dwóch pisarzy” (s.)
11.15 „Tajemniczy doktor Enzym” (s. dok.)
11.25 Kalendarium
11.35 Nie zastanawiaj się i kręć!
12.00 W samo południe (pr. dysk.)
12.55 Wiadomości
13.00 Wszystko dla domu i ogrodu
13.35 Śpiewnik domowy
13.40 „Wasek Nieszyja i Szukalka Szykowna” (hajka)
14.35 „O kominie murarzami żartownie krzywo postawionym” (opera kukielkowa)
14.50 „Adwent” (film czeski)
16.05 „Pamiętniki mistyka” (s. dok.)
16.25 Antena
16.45 Pozukiwanie zagubionego czasu
17.10 Humor Václava Necka
17.50 Słowo święte
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.05 Koncert Adventowy
19.00 Wiecezorny
19.10 Losowanie „10” szczęśliwych
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.40 Bramki, punkty, sekundy
19.55 Losowanie zakładów Sportki
20.00 Walizka (teleturniej)
20.45 Wydarzyło się
21.00 „Niebieski kraj” (s.)
21.50 Wiadomości
22.00 Losowanie „10” szczęśliwych
22.05 „Czas zatrzymać się” (film USA)
24.00 Trochę szafrań z archiwum TV
1.10 Młody sklepik grozy” (musical filmowy)
2.55 Z bliska
3.55 Niedziela sportowa.
■ TC 2:
7.00 Euronews
7.30 Panorama
8.00 „Granica ludzkich możliwości” (s. dok., 1/3)
8.45 „Czeska nauka świata” (dok.)
9.00 Poranek niedzielny
9.55 „Panorama muzyki XX wieku” (s. dok.)
10.35 Za drzwiami jest A. G.
11.05 Klub Nietoperz
12.00 „Pstrąg” (dok. muz.)
12.00 „Jak się żyje opiekunom zwierząt w ZOO” (s. dok.)
13.15 Magazyn chłopski
13.55 BVV Open (tenis)
16.30 „Monika Selecz” (dok.)
16.45 „Frank Zappa: Należy humor do muzyki?” (dok.)

17.45 „Teksas” (film USA, 2/2)
19.15 „Halo, halo!” (s.)
19.50 Nowe książki
20.00 Najlepsi z muzyki klasycznej
20.40 Lapidarium
21.00 „21”
21.30 „Dziesięć wieków architektury” (s. dok.)
21.45 „Skarby świata” (s. dok.)
22.00 Niedziela sportowa
23.00 Auto-moto rewia
23.30 „Pstrąg” (dok. muz.)
0.25 W samo południe (pr. dysk.)
1.20 „21”.

■ NOVA:

7.30 „Płintostonowie” (s. anim.), 8.30 „Spiderman” (s. anim.), 8.55 „Ferdia” (s. anim.), 9.30 „Colbyowie II” (s.), 10.20 „Columbo” (s.), 12.00 7 czyśli Siedmi den, 13.00 „Stefania IV” (s.), 13.55 „Nieskończona kolysanka” (film USA-niemiecki), 15.30 „Wspaniała Susan III” (s.), 15.55 „Kojak” (s.), 16.50 „Xena III” (s.), 17.25 „Melrose Place VI” (s.), 18.30 Prognoza pogody, 18.35 „Bevery Hills 90210” (s.), 19.30 DTV, 19.50 Wiadomości sportowe, 20.00 Szybki pieniąż (pr. rozryw.), 20.50 „Sylvie Brant” (s., 1/8), 22.25 Właśnie dziś, 22.28 Pogodynka, 22.30 „Gracie” (s.), 11/18, 23.20 „Czarne widmo” (film USA).

■ PRIMA:

8.10 „Zaginiony kraj” (s.), 8.35 „Tajemnica kamienia Sagali” (s.), 9.10 „Przyjaćielka pana ministra” (kom. czeski), 11.00 W gwiazdach zapisało, 11.05 „Wielkie rzeki” (dok.), 12.00 „Kapyrys losu” (s.), 13.00 Niedzielnia partita, 13.45 Kaktaj sportowy, 13.55 BC Brno - SČE Dřezdycz (koszykówka), 16.20 „Terjowie - piaki burzy” (s.), 17.00 „Wielkie tajemnice i mity XX wieku” (s. dok.), 17.25 Bez urazu (talk show), 18.00 „Remington Steele” (s.), 19.00 DTV, 19.30 Mniem (teleturniej kulinarny), 19.40 W gwiazdach zapisało, 19.45 „Cobra” (s.), 20.35 „Ojciec Schwarżinger” (s.), 21.30 „W niewolę kobiet” (film USA-franc.), 23.05 „Znaki dziedziczne” (s., 1/3), 0.05 „Celine Dion” (dok. muz.).

PONIEDZIAŁEK 7 GRUDNIA

■ TC 1:
5.00 Poranek niedzielny
6.00 Dzień dobry z TC
8.30 „21”
9.00 Wiadomości
9.05 Szczanie, otwórz się II
9.30 „Willi Fog w podróży za przegodą” (s. anim.)

10.00 „Obawy komisarza Maigret” (film czeski)
11.05 Olszany Open ‘98, czyli Kula pod gołym niebem
11.25 Pozukiwanie zagubionego czasu
11.45 „Tajemniczy doktor Enzym” (s. dok.)
12.00 Wiadomości
12.05 Ten nasz charakter czeski
12.25 Humor Václava Necka
13.05 Kalendarium
13.15 Lapidarium
13.30 Obiekt
14.00 Czt. Tygodnik Filmowy
14.10 TV Klub Niesłyszących (mag.)
14.40 Magazyn rolniczy
15.00 „Dziesięć wieków architektury” (s. dok.)

15.15 Piramida (teleturniej)
15.45 Wydarzyło się...
16.00 Wiadomości
16.05 Antena
16.25 „Krok za krokiem VI” (s.)
16.45 Śpiewnik domowy
16.50 Kłocki (dla dzieci)
17.05 Piskleta (dla dzieci)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.15 „Kung-fu: Legendy ciąg dalszy III” (s.)
18.57 Losowanie „10” szczęśliwych
19.00 Wiecezorny
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.40 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Grzechy dla księdza Knosa” (s.)
21.10 Do oporu
21.45 Co było to - referendum dzienne
21.50 Wydarzenia plus
22.05 Bramki, punkty, sekundy
22.10 „Zanibar” (s. dok.)
22.40 Na krawędzi
23.20 Losowanie „10” szczęśliwych
23.25 „Rozdziały z czeskiego filmu anim.” (s. dok.)

0.25 Wiadomości
0.30 „Kolejne tajemnice świata” (s. dok.)
0.55 Najlepsi z muzyki klasycznej
1.35 „Marz w ciemni” (kom. franc.)
3.10 Echo sportowe
4.10 Uniwersytet TV.
■ TC 2:
7.05 Wiadomości TVS
7.30 Euronews
8.00 Panorama
8.30 Euronews
9.00 TV Edukacyjna
9.20 Z wizytą w ZOO
9.30 Dzień dobry z TC
11.40 U siebie
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Spacerkiem po ekologii
12.40 Jakże życie
12.50 Twórcy naszej tradycji
13.40 Miniatury włoskie
13.55 Katalog zabytków: Mnichów
14.10 Tik-tak (dla dzieci)
14.35 „Dziwczyna z oceanu” (s.)
15.05 Tydzień Prezydenta
15.30 Teleexpress Junior
15.40 Rower Blazja
16.30 „Moda na sukces” (s.)
17.00 Teleexpress
17.25 „Klan” (telenowela)
17.50 Gość Jedynki
18.00 Forum (pr. publicyst.)
18.45 Flesz: Wiadomości
18.50 Reporter
19.00 Wiecezorny
19.30 Wiadomości, sport, pogoda
20.10 „Gliniarz z dzungli” (s.)
21.00 Zagryw w reklamę - Vena ‘99
21.10 „Książę Niezłomny” (teatr TV)
22.20 W centrum uwagi
23.25 Artyści scen polskich
23.55 Wiadomości, sport
23.15 Gabinet terapii ogólnej
23.45 „Ostatnia fala” (film austral.)

1.15 Opowieści bałtyckie
1.35 Historie sekretne
1.50 Poczet filozofów: Henri Bergson
2.20 Płakobł
■ TVP 2:
7.25 Sporttelegam
7.30 Dziennik krajowy
7.50 Studio urody
8.00 Program lokalny
8.30 „Złotopolscy” (telenowela)
9.00 Świat kobiet
9.35 „Krok za krokiem” (s.)
10.00 „Hollywoodzkie portrety” (s. dok.)
10.30 Duetu do mety (teleturniej)
11.00 „Zawany zasnuciel” (s.)
12.00 Komicyjny Odcinek Cykliczny
12.30 Familia (teleturniej)
13.00 Panorama
13.20 Dziennik krajowy
13.40 „Detektywi w krótkich spodenkach” (s.)
14.15 „Porwanie nutki” (dla dzieci)
15.10 „Gdzie diabeł mówi dobranoc” (s.)
16.00 Panorama
16.10 Nie tylko w koszarach
16.30 Telewizyjny
17.00 Krzyżówka szczęścia (teleturniej)
17.30 Program lokalny
18.00 Panorama
18.15 Program lokalny
18.35 Va banque (teleturniej)

14.10 Poradnik ożywczy
14.30 „Kłęk żywności” (s. dok.)
15.20 Auto-moto rewia
15.50 Europa dziś
16.20 „Skarby świata” (s. dok.)
16.35 Uniwersytet TV
17.35 Diabetes
17.40 Świat bez granic
18.00 Echo sportowe
19.00 Wiadomości na ekranie
19.05 Premiera teatralna etc.
19.15 Animal
19.35 Antena
20.00 Filmopolis
21.00 „21”
21.30 „Grzeszni spótnowie młodzi” (film ros.)
23.20 Europejskie Nagrody Filmowe 1998
0.50 „21”

■ NOVA:

6.00 Śniadanie z Nowa, 8.30 Karol, 8.55 Zaryzykuj, 9.30 „Jia młody” (film włoski-niem.), 11.20 „1189” (quiz), 12.05 Wiadomości, 12.10 „Morderstwo napadło” (s.), 12.30 „Jania III” (s.), 13.50 „Jia młody” (s.), 14.35 „Skłoda złamania” (s.), 15.25 „Cosby show” (s.), 15.51 „Kary” (mag.), 16.35 Twierdza (teleturniej), 18.15 Właśnie teraz, 18.25 Prognoza pogody, 18.35 Zaryzykuj, 18.55 Karuzela, 19.25 Główny, 19.30 DTV, 19.50 Wiadomości sportowe, 20.00 „Spiral Chicago Bay II” (s.), 20.50 „Brutalna Nika” (s.), 21.40 Obywatelskie quizy, 22.05 Właśnie teraz, 22.05 Pogodynka, 22.10 „Jenium” (s.), 23.00 Tabu, 23.40 „Zmierz z zobowiązaniami” (s.), 0.10 „Jia X III” (s.), 0.55 „Jia” (talk show).

■ PRIMA:
8.10 „Mładenka” (s. anim.), 8.35 „Jia młody” (s. anim.), 9.05 „Przyjaćielka pana ministra” (kom. czeski), 11.00 W gwiazdach zapisało, 11.05 „Anna” (s.), 12.10 „Wojny Wikingów” (dok.), 13.10 „Świat ‘98”, 13.35 „Wielkie trzęsienie ziemi” (film USA, 1/2), 15.15 „Wrażliwe miejsca” (film czes.), 17.00 „Wielkie tajemnice i mity XX wieku” (s. dok.), 17.25 Xantypa Plus, 18.00 „Remington Steele” (s.), 19.00 DTV, 19.15 Mniem (teleturniej kulinarny), 19.40 W gwiazdach zapisało, 19.45 „Cobra” (s.), 20.35 „Ojciec Schwarżinger” (s.), 21.30 „W niewolę kobiet” (film USA-franc.), 23.05 „Znaki dziedziczne” (s., 1/3), 0.05 „Celine Dion” (dok. muz.).

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 5 GRUDNIA

■ TVP 1:

7.00 Rolnictwo na świecie
7.15 Agrolina
7.45 Śniadanie na farmie
8.05 Wszystko o dziecku i ogrodzie
8.30 Wiadomości, pogoda
8.45 Droga do NATO
9.05 Ziaro (dla dzieci i rodziców)
9.30 5-10-15 (dla dzieci)
9.55 Bliższe spotkania z historią
10.25 Włsi Dni przedstawi
11.40 Co w kraju piszący
12.00 Wiadomości
12.10 Program pod różą
12.40 Czeszy (katalogik mag. inf.)
12.55 Zabawy i polskim (teleturniej)
13.20 „Dustman” (reportaż)
14.00 Goniec kulturalny
14.05 Nobles Wrocław - Zagłębie
14.10 Młodzi Bór (koszykówka męz.)
15.45 Twoja lista przebojów
16.25 „Pun Złota Kreska” (s.)
16.50 Wigilijne dzionki pomocy dzieciom
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? (quiz)
17.50 To jest telewizja
18.10 „Przygody Sindbada” (s.)
19.00 Wiecezorny
19.30 Wiadomości, sport, pogoda
20.05 „Zabójczy widok” (film ang.)
22.25 Spotkanie kabaretowe z Mikołajem
23.10 Sportowa sobota
23.30 „Mroczny cień sprawiedliwości” (film USA)
1.25 „Klan” (telenowela)
2.35 Jak cytynę (pr. muz.).
■ TVP 2:
7.25 Sporttelegam
7.30 Polacy nuty
8.00 Tacy sami
8.30 Program lokalny
9.30 Powiat
9.35 „Tajemnice oceanów” (s. dok.)
10.00 „Nigel Kennedy” (film dok.)
11.00 „Pod wspólnym niebem” (s. dok.)
11.45 I ty możesz zostać św. Mikołajem
12.00 Spotkanie z Hanna - Barbarką
12.25 „Cudowne lato” (s.)
12.55 I ty możesz zostać św. Mikołajem
13.10 Mickiewiczowskie gawędy
13.30 „Balkijassing” (s.)
14.25 W 80 dni dookoła świata
14.50 I ty możesz zostać św. Mikołajem
15.00 Familia (teleturniej)
15.35 „Złotopolscy” (telenowela)
16.05 I ty możesz zostać św. Mikołajem
16.55 „Czerdziołostek” - 20 lat później” (s.)
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.35 Duetu do mety (teleturniej)
19.05 Latujący cyrk Monty Pythona
19.40 Ale heca

20.05 I ty możesz zostać św. Mikołajem
21.25 „Cuda pogody: Tornado” (s. dok.)
21.50 Słowo na niedzielę
22.00 Panorama
22.40 „Królowa serc” (film ang.)
0.30 Przystanek Woodstock Żary ‘98.

■ TVP KATOWICE:

7.00 „Kopciuszek” (s. anim.), 7.25 „Czarodziejski ołówek” (s. anim.), 7.30 „Mieszkańcy wesołego lasu” (s. anim.), 7.55 „Podróż z małą gwiazdką” (s.), 8.35 Opolski tydzień, 8.55 Weekend, 9.15 TVP Katowice proponuje, 9.30 „Niezbezpieczna zatkota” (s.), 10.00 Podróż kulinarne po Francji, 10.30 „Sztuka motoryzacji” (s. dok.), 11.00 Magazyn nie tylko sportowy, 11.20 „Karolina i jej przyjaciele” (s. anim.), 11.35 „Kung-fu” (s.), 12.15 Telewizyjna encyklopedia multimedialna, 12.30 Kalendarium kultury, 12.45 Śląska Jesień Głogowa, 13.15 Kronika towarzyska i rodzinna, 13.30 Piraci (teleturniej), 14.00 Krajobraz, 14.30 Śląska Kreska Filmowa, 14.50 Być reżyserem (pr. dok.), 15.10 Odsłonięcia, 15.30 „Świat przyrody” (s. dok.), 16.30 „Tak panie mistrze” (s.), 17.00 Telefontania bis (teleturniej), 17.45 Ślad ten cytat, 17.40 Panorama, 18.10 Aktualności, 18.25 Wiadomości sportowe, 18.30 Od Rawy do Rawy, 19.00 „Tyrolska magia gór” (rep.), 19.30 „Carmen” (opera), 21.30 Aktualności, 21.40 Wiadomości sportowe, 22.00 Podróż kulinarne po Francji, 22.30 „Uwolnienie” (thriller USA).

■ POLSAT:

6.00 Disco Relax, 7.00 Oskar, 7.30 W drodze, 8.00 „Kapitan N” (s. anim.), 8.25 „Power Rangers” (s.), 8.50 Kalambr, 9.20 Talent za talent, 9.50 Owo młoda lista przebojów, 10.00 „Stratnik Tekassu” (s.), 11.00 „Człowiek na bułtawie” (film USA), 13.00 „Złot otwór” (film USA), 15.00 Gospodarka (gra-bawa), 15.30 Oskar, 16.00 Informacje, 16.10 Złoty Sport Magazyn, 16.20 Dzieciuciu wspaniały, 17.15 „FX” (s.), 18.10 „Xena, wojownica kłębna” (s.), 19.05 Disco Polo Live, 20.00 Idź na calość (show), 20.50 Losowanie Lotto, 21.00 „Nocny patrol” (s.), 21.55 „Prezydenci szmal” (film USA), 23.45 Wyniki Lotto, 23.50 „Ostatni do wzięcia” (s.), 0.25 Playboy, 1.25 „Oaza” (film USA), 3.05 Muzyka na bis.

NIEDZIELA 6 GRUDNIA

■ TVP 1:

7.00 Co w kraju piszący?
7.20 Notowania
7.50 Proszę o odpowiedź
8.00 „Wesołych zwierzków świat” (s.)
8.25 Słowa i obrazy etuda

8.30 Telerelek
8.55 „Emilia ze Srebrnego Nowiu” (s.)
9.50 Wiadomości naukowe
10.00 „Czarne diamenty” (film USA)
11.25 Gość w domu
11.55 Zaproszenie do Teatru TV
12.00 Anioł Pański (transm. z Watykanu)
12.15 Teleturniej Wiedzy Religijnej - Salomon
12.35 Niechaj tam inni księgi piszą... (wspomnienie o K. I. Gałczyńskim)
12.45 Cytatki krakowskie
13.00 Wiadomości
13.10 Tydzień
13.40 Kamera wśród ludzi
14.15 „Dom” (s.)
15.45 MOC (mag.)
16.15 „Cień wędrownego sokola” (s. dok.)
16.35 Rodzina Statystycznych
17.00 Teleexpress
17.25 Śmiech warty
17.50 DTV (pr. satelitarz)
18.05 „Akademia policjantów” (s.)
19.00 Wiecezorny
19.30 Wiadomości, sport, pogoda
20.05 „Ścieżki życia” (s.)
21.00 Taktowna Jedynki
21.20 Decyzja należy do ciebie
22.05 „Watykan: Władza papieża” (dok.)
23.00 Sportowa niedziela
23.30 Archiwum gwiazd N. Milstein
24.00 „Prawdziwe ryzyko” (film USA)
1.30 Alfabet polskich rzek
1.50 Klejnoty: Herb Lubicz
2.05 „Brama - noc symboli” (rep.).

■ TVP 2:

6.55 Sporttelegam
7.00 Echo tygodnia
7.30 „Ścieżki życia” (s.)
8.25 Słowo na niedzielę
8.30 Program lokalny
9.35 Święty Mikołaj
10.00 Szalone liczby (teleturniej)
10.25 Krecidła
10.35 Wielka Orkiestra Świętecznej Pomocy

11.05 I ty możesz zostać św. Mikołajem
12.00 Feliks - przyjaciel na całe życie” (s.)
12.50 „Odkryć dziecko” (dok.)
13.55 30 ton! (lista przebojów)
14.55 Ulica Sezamkowa (dla dzieci)
15.00 Familia (teleturniej)
15.30 „Złotopolscy” (telenowela)
16.00 To, co dał nam los...
16.55 „Przybycie i kaptury” (s.)
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.35 Duetu do mety (teleturniej)
19.05 7 dni świat
19.35 Dziś do ty
20.00 To, co dał nam los...
21.00 „Nowojorscy gliniarze” (s.)
21.50 Dwójkomania
22.00 Panorama

22.35 Nagrody Europejskiej Akademii Filmowej 1998
0.05 Urodziny H. M. Góreckiego
0.55 „Grunt to rodzinka” (s.)
1.20 Guitar City ‘98
1.20 Sporttelegam.

■ TVP KATOWICE:

7.00 „Miś Rupert” (s. anim.), 7.25 „Ja i moje zwierzęta” (rep.), 7.40 „Książeczka Szeherazady” (s. anim.), 8.05 „Tajemniczy świat świętego Mikołaja” (s. anim.), 8.30 Przyzmat, 8.45 W cztery światy strony, 9.05 Koszałek Opalek, 9.30 Nasz świat (dla dzieci), 10.00 Opowieści antykaryczne, 10.30 „Święta w Europie” (dok.), 11.00 „Świat blisko i daleki” (s. dok.), 11.30 „Wielkie epoki sztuki europejskiej” (s. dok.), 12.30 Teliga ‘98 (teleturniej), 13.05 Studio Gol, 13.30 Sacrum profanum, 13.50 Klub Globetrotter, 14.30 „Śpiewać całym sercem” (s.), 15.20 Telewizyjna encyklopedia multimedialna, 15.35 „Był sobie człowiek” (s. anim.), 16.00 „Duszek z antypodów” (s.), 16.30 „Drużyna marzeń” (s.), 17.00 Sport: Koszykówka, 19.00 „Nasz świat” (rep.), 19.30 Muzyczne nagrody MTV 1998, 20.40 Sport, 21.40 Aktualności, 21.45 Wt. Ogólnopolski Festiwal Sztuk Kameralnych, 22.10 Opowieści antykaryczne, 22.35 „Młoda Beatrice” (film franc.).

■ POLSAT:

6.00 Disco Polo Live, 7.00 Ręce, które leczą, 7.30 Jesteśmy (mag. religijny), 8.00 „Rekin wielkiego miasta” (s. anim.), 8.25 „Power Rangers” (s.), 9.00 Kalambr, 9.30 Dziwmy satyryk kraju, 10.00 Disco Relax, 11.00 „Pomoc domowa” (s.), 11.30 „Sabina, nastoletnia czarownica” (s.), 12.00 „Dharma i Greg” (s.), 12.30 „Księga dzungli” (film ang.), 14.30 „Arrow” (s.), 15.25 Rykowsko, 16.00 Informacje, 16.10 Złoty Sport Magazyn, 16.20 „Bill Cosby i pierwsze dzieciaki” (s.), 16.45 Miłość od pierwszego wejrzenia, 17.20 „Nowe przygody Robin Hooda” (s.), 18.15 „Herkules” (s.), 19.05 Idź na calość (show), 20.10 „Stratnik Tekassu” (s.), 20.50 Losowanie Lotto, 21.00 „Dzieci gorszego Boga” (film USA), 22.15 Na każdy temat, 0.20 Magazyn sportowy, 1.50 Muzyka na bis.

PONIEDZIAŁEK 7 GRUDNIA

■ TVP 1:

6.00 Kawa czy herbata
8.00 „Murphy Brown” (s.)
8.20 Gielda
8.30 Wiadomości, prognoza pogody
8.45 „Przygody Bystrzegi Billa” (s. anim.)
9.10 Młama i ja (dla mamy i trzylatki)
9.25 Domowe przedzłoko

9.50 Porozmawiamy o dzieciach
10.00 „Zespół adwokacki” (s.)
10.55 Śmiech warte
11.20 Pani Jola zmienia swoje życie
11.40 U siebie
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Spacerkiem po ekologii
12.40 Jakże życie
12.50 Twórcy naszej tradycji
13.40 Miniatury włoskie
13.55 Katalog zabytków: Mnichów
14.10 Tik-tak (dla dzieci)
14.35 „Dziwczyna z oceanu” (s.)
15.05 Tydzień Prezydenta
15.30 Teleexpress Junior
15.40 Rower Blazja
16.30 „Moda na sukces” (s.)
17.00 Teleexpress
17.25 „Klan” (telenowela)
17.50 Gość Jedynki
18.00 Forum (pr. publicyst.)
18.45 Flesz: Wiadomości
18.50 Reporter
19.00 Wiecezorny
19.30 Wiadomości, sport, pogoda
20.10 „Gliniarz z dzungli” (s.)
21.00 Zagryw w reklamę - Vena ‘99
21.10 „Książę Niezłomny” (teatr TV)
22.20 W centrum uwagi
23.25 Artyści scen polskich
23.55 Wiadomości, sport
23.15 Gabinet terapii ogólnej
23.45 „Ostatnia fala” (film austral.)

1.15 Opowieści bałtyckie
1.35 Historie sekretne
1.5